

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Práter-utca 44.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:	Mezőgazdával együtt:
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS	Egész évre . . . . . 3.—
Fél évre	—95	és	Fél évre 1.50
Negyed évre	—50	NÉMETH GELLÉRT.	Negyed évre . . . . . —80
Egyes szám ára 4 kr.			Egy petitsor hirdetés ára 10 kr.

A jó barátok harca.

„A magyar képviselőházban elkeseredett harc van folyamatban. Bánffy-nak remeg az ina. Az ellenzék szét fogja morzsolni. Megfogja semmisíteni, mert nem enged meg, hogy a miniszterelnök tovább is galád játékot üzzön a nemzettel s a nemzet jogait áruba bocsássa Ausztriának.”

Igy írják ezt az összes ellenzéki újságok. A harc folyik is, az ellenzék fölvette a küzdelmet Bánffy ellen. Napról-napra izgalmas jelentekekről adnak hírt a képviselőházi tudósítások. Pedig mindez a nagy harc csak porhintés, a nép elámítása!

Vizsgáljuk csak egy kissé az eseményeket s tekintsünk be a függöny mögé is, hol a kifestett képű komédiások, kik a nyílt színen egymást majd fölfalják, nagyon jól megférnek egymás mellett. Mi is történik?

Bánffy megígérte, hogy ha Ausztria és Magyarország között a kiegyezés ez évben nem jön létre, állítja a vámsorompókat s megszünteti a kereskedelmi közösséget. Mikor Bánffy ezt a képv-

Eltörött.

selőházban megígérte, azt hitte, bátran tehet ily ígéretet, mert a kiegyezést kellő időre nyélbe ütheti. Bizott óriási többségében, nagy erejében. Amde más oldalról támadt a veszedelem. Nem a magyar, hanem az osztrák képviselőház támadt föl a kiegyezés ellen. Bánffy már megbánta, hogy az önálló berendezésre nézve intézkedéseket ígért, de már késő. Az új esztendő veszedelmesen közeledik s miután Ausztriával meg egyezni még nem sikerült s alig is sikerül, az ellenzék követeli, hogy az önálló berendezésre vonatkozó törvényjavaslatokat azonnal nyújtsa be s azonnal azok tárgyalását kezdjék meg, mert attól tart az ellenzék, ha azonnal hozzá nem fog e javaslatok tárgyalásához, nem lesz belőlük új évre törvény. Bánffy azonban nem akar ily javaslatokat benyújtani, mert eszé ágában sincs ígéretét beváltani, az önálló rendelkezést életbe léptetni. Azt mondja: adjanak neki előbb indemnitást, azaz fölhatalmazást arra, hogy 1899-ben az idei költségvetés alapján tovább kormányozhasson.

Keresztények, csak keresztényeknél vásároljatok!

Most előlött tülekednek a t. Házban? Az a kérdés: mit tárgyaljanak először, vagyis mi legyen a napirend? Az ellenzék is erősen tartja magát. Bánffy is erősen áll. Egyik se akar engedni. *Gullner* Gyula, a nemzeti párt egyik oszlopos tagja a múlt hétfőn bejelentette, hogy: *itt a leszámolás órája Bánffynak*. Bánffy azonban e fenyegetéstől nem rémült meg. Sőt válaszában nagyon is kihívó volt. Kijelentette, hogy *az ellenzék tehet amit akar, nem ijed meg, lesz bátorsága szembeszállani akármilyen erővel, akármilyen módon, akármilyen eszközökkel. Az ellenzék támadásai határozatától nem fogják eltéríteni*. Így beszélt Bánffy. Ez volt a felelete az ellenzék fenyegetésére.

A miniszterelnök e kihívó feleletéből látszik, hogy állása biztos, jövőjét veszedelem nem fenyegeti, a segélyről meg van győződve, a háta mögött nagy erő áll. S ő ez erőre támaszkodik. Erősebbnek érzi magát, mint az ellenzék. Biztos affelől, hogy az élethalál harcánál nem őt terítik ki. Főnt őt támogatják, az ő irányát helyeslik, azért mert oly kihívó lenni. Tudja, hogy közjogi kérdésekben nem engedi az udvar, hogy bukják. Bukhatik minden kérdésben, de közjogiban nem, ha Ausztria fölfogását és érdekeit szolgálja. Bánffy pedig azt szolgálja. Azért áll oly erősen s azért mer annyira packázni a magyar ellenzékkel.

Ausztria föl akarja emelni a kvótát, vagyis azt akarja, hogy a közös ügyek kiadásához Magyarország ezután többel járuljon, mint eddig. Az udvar a múltban mindig Ausztriával tartott. S arról álmodni se lehet, hogy e tekintetben megváltozott volna. Most is Ausztriának kedvez. Ausztria pedig nyomni és szipolyozni akarja Magyarországot. Ausztriában azért azt a magyar minisztériumot szeretik, mely e szipolyozásnak útját nem állja. Bánffy és társai pedig nem állják. Sőt készek Magyarország jogait bármikor föladni. Ezért kedves ez a minisztérium a bécsi császári palotában is.

Ausztriában iszonyuak a politikai zavarok. Az ily zavarok az uralkodókra se kellemesek. Sokkal jobban szeretik, ha a gépezet fön nem akad s szabályosan működik, mint a jó óra. A bécsi császári palota oszlopai azt remélik, ha Magyarország vállaira át lehet rakni Ausztria terhének egy részét, az osztrákok örömeiben megfelelkeznek a parlamenti harerről s a gépezet szabályos működése beáll. Azért maga a császári környezet is azt akarja, hogy Magyarország kvótáját emeljék föl. Ez lenne az enyhítő olaj Ausztria sebeire.

Igaz, hogy ez Magyarország jogtalan megterhelhetésével lehetőség csak, de Bánffy vállalkozott rá. Csak azt kérte, hogy egy mindenre

kész hatalmas többség legyen a háta mögött, mely őt kész támogatni. Hogy e szolgálalkú éhes többséget összehozhassa, azért kapott engedelmet arra, hogy hallatlan disznóságok alkalmazásával csinálhasson választást, melyben pénzzel, hata'ommal, erőszakkal, zsandársággal, katonasággal, gaz kortések falkájával és lelketlen választási elnökökkel legázolhassa a törvényt, nevéssé tegesse az alkotmányosság fogalmait, sárba tiporhassa nem csak a politikai, hanem az egyéni tisztességet is. Ezt soha meg nem engedték volna Bánffynak, ha Magyarország legigazását, kizsárolását meg nem ígérte volna. De megígérte s azért követhetett el világra szóló botrányokat és törvénszegéseket.

Tehát Magyarország kvótáját föl fogják emelni. Ez el van határozva egész Ausztriában. Nem véve ki a császári palotát se. Ellenben a kvóta fölemelésének megakadályozása nincs elhatározva egész Magyarországon. Sőt a többséget képező liberálisok is a fölemelés mellett vannak. Azért ez a szándék nem is leszen lehetetlenné téve. Vagyis oly bizonyos, mint kétszer kettő négy, hogy Magyarország kvótáját fölemelik. Az ellenzék e szándékot nem fogja meg gátolni tudni.

Tegyük föl, hogy a parlamenti harc kitartó lesz. (Pedig nem lesz az.) Mi történik akkor? Bánffy vagy megbukik, vagy nem bukik. Vegyük az első esetet, hogy megbukik. Mi fog következni. Új kormány lesz. De milyen? Olyan, mely szintén a kvóta fölemelése mellett foglal állást s arra nézve kötelező ígéretet tesz. Csakis ilyen minisztériumot neveznek ki, mert a kvótát föl akarják emelni. Olyan minisztérium tehát, mely a kvóta fölemelésére nem vállalkozik, nem kell. De honnan vehetnek ily minisztériumot? Egyes-egyedül csak a liberális pártból. Más pártból nem, mert Apponyi pártja kijelentette, hogy kvótát nem emel, s kijelentette ezt a néppárt is. A múlt héten Zichy János gróf képviselő egyik bécsi ujságban bizonyitgatta, hogy az osztrákok kvótaemelö követelése tulzott. A Kossuth-párt nem kormányképes. Tehát csak a mostani nagy kormánypártból lehetne egy esetleges minisztérium tagjait venni. De akkor éppen ott volnánk, ahol most vagyunk. Eben gubát cserélnénk. — Tegyük föl azonban a második esetet, hogy Bánffy nem bukik meg. Mi lesz akkor? Azt hisszük Bánffynak lesz módja arra, hogy a színleg vértszomjazó Kossuth-párti tigriseket megszeliditse s ezzel a parlamenti akció hátgerincét eltörje. Nagyon jól értik ők egymást. Ha majd elég lesz a rugaszkodásból, csak rájuk szól: Ne veszekedjeteK tovább, most már legyen csend, — s fogadni merek, hogy csend lesz. De hát tegyük föl azt, hogy a Kossuth-párt

megbecsüli magát, az országot és választóit, (pedig de nehéz föltenni,) és nem lesz csend. Tegyük föl, hogy kitartanak s a kormányzást tehetetlenné teszik.

Ekkor Bánffy egyszerűen föl fogja oszlatni a képviselő házat s új választást rendel el. Új választástól se Bánffy nem fél, se az udvarnál nem félnek, mert hisz Bánffy az utolsó választások alkalmával már megmutatta, hogy Magyarországon hogy lehet választásokat csinálni? Az új választásnál aztán az ellenzék keményebb dereku legényeit eltipratja mind, csak azokat ereszt be, kik puhák mint a vaj és lágyak mint a bársony. S ezzel a parlamenti masina ki lesz reparálva. Gyöngyen fog menni minden, mint a parancsolat. Ha Bánffynak a választásoktól kellene tartania, akkor ezt nem merné megpróbálni: de a választások nem okoznak neki gondot, mert nálunk nem a szavazók, hanem a választási elnökök, a regále-bérlők, a zsidó boltosok, a hivatalnokok, főbírák és jegyzők választanak.

Kvóta-emelés tehát minden körülmények között lesz.

Azért mondjuk, hogy ez a mostani parlamenti-harc csak *porhintés és népámitás*. Mert az ellenzék maga is jól tudja, hogy *ebben a kérdésben* nem lehet Bánffyt megbuktatni. De ha megbuktatnák is, a kvóta emelés veszedelmétől akkor se menthetik meg az országot. Ausztria is meg a császári ház is azt akarja, hogy Magyarország kvótája nagyobb legyen mint volt; tehát nagyobb lesz. Az az ellenzék pedig mely olyan kérdésben akar kormányt buktatni, mely kérdésben nem lehet, vagy ostoba vagy ámitó. A Kossuth-párt nem egyszer csalta már meg a népet, nem egyszer ámitotta el, azért bátran mondhatjuk, hogy ámitó, port hint itt is.

A Kossuth-párt nagyon köti az ebet a karóhoz, hogy megbuktatja Bánffyt. Hát mért éppen ezen kérdésben akarja megbuktatni, melyben mint ő is tudja, megbuktatni nem lehet? Azért, mert kormánybuktató szándéka nem őszinte, csak népámitás, porhintés. Ha igazán megakarná buktatni, a múlt évben *kétszer* megbuktathatta volna. De mikor a hurok már nagyon szorult Bánffy nyakán, akkor a Kossuth-párt elárulta a hadsereget, földalta a harcot s futott szét, nehogy Bánffynak baja essék. Most akarják a kormányt megbuktatni, amikor nem lehet! De amikor lehetett volna, akkor nem buktatták meg! Ugyan minek ez a kormány-buktatási komédia most? Hát azt hiszitek az egész világ bolond s nem lát át a ti tervetek szitáján? Hiszen Kossuth, Eötvös, Komjáthy Bánffyval együtt fözték ki, hogy majd a kiegyezési tárgyaláskor indítanak harcot, mert tudták, hogy ettől a harctól a kormánynak nem kell félnie.

A Kossuth-pártnak eszeágában sincs a kvóta emelést megakadályozni. Hiszen már a választások előtt ígéretet tettek Bánffynak, hogy jó gyerekek lesznek, nehézségeket nem okoznak, semmiféle parlamenti akciójuk se lesz komoly, sőt ha Bánffynak szorul a kapcája, ők fognak segítségére sietni s ha élete veszélyben lesz, megfogják menteni. Kétszer már meg is mentették. Megmentik most is, mert erre a kormánnyal kötött szerződésük kötelezi őket. Ezen szerződéssel nyerték ki a kormány jóindulatát és erős támogatását a választások alatt. Hisz emlékszünk még, hogy a Kossuthpárt és kormány-párt együtt csinálták választásaikat s ahol nehezen ment a Kossuthpárt sora, ott a kormány segítette diadalhoz.

S ez a nép, ez a cigány, ámitó nép azt akarná velünk elhitetni, hogy komolyan meg akarja buktatni Bánffyt!

Tegyétek bolonddá a nagyapátokat!

A keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára minden árucikket szállít.
Helyiség: Budapest. Ferencz-körút 16. sz.

POLITIKAI HIREK.

Az indemnitás.

Minden évben megfordul ez a idegen szó az újságokban. Hogy olvasóink értsék, minden évben meg szoktuk magyarázni. Most is. Mi az az *indemnitás*? A képviselőház mindig egy évre fogadja el a kormány költségvetését, azaz meghatározza, hogy évente mennyi adót szedhet be s milyen címeken, valamint azt is, hogy mire mennyit költhet el. Ez a költségvetés. Ha új évig a következő év költségvetését nem tudja elfogadtatni, akkor arra kér engedélyt, hogy míg az új költségvetést a képviselőház letárgyalja, addig adjon neki hatalmat, hogy a múlt esztendei költségvetés alapján teljesíthesse a kormányzasi teendőket. Erre a fölhatalmazásra vonatkozó javaslatot mondják indemnitási javaslatnak. A kormány már látja, hogy új évig az 1899-iki költségvetést letárgyalatni nem tudja, nehogy fönakadás legyen tehát, már benyújtotta az indemnitási törvényjavaslatot. Az ellenzék e javaslatnak törvényerőre való emelkedését meg akarja akadályozni mindaddig, amíg csak Bánffy a kiegyezés felől nem nyilatkozik. Bánffy pedig hallgat. Mint a macska a forró kását, úgy kerüli a kiegyezési javaslatok tárgyalását. Azért dul most a harc a képviselőházban.

A 29 pont.

A képviselő házhoz benyújtandó kérvény, mely 29 pontban összefoglalja a magyar nép minden vágyát, kívánságát, boldogságának föltételeit, sok helyen nagy megrökönyödést szült. Megijedtek tőle, de nagyon ám, azok, kik a nép javát csak szájukon hordják, de szí-

vüktől messze van. A nép azonban mindenütt nagy örömmel fogadta s egyre kéri tőlünk. Már a képviselőházhoz is több beérkezett. A zsidók és liberálisok is meg vannak rémulve. Pedig csak ezután jön még az igazi. Eddig még semmi se történt. Hanem majd ha tárgyalásra kerül a kérvény, majd akkor látjuk meg: ki hát a bátor legény a gáton?

A nyomtatott kérvényt e lap szerkesztősége mindenkinek megküldi, aki 10 krajcáros levélbélyeget küld be.

Ajánljuk ismételve, hogy minden község szerezze meg e kérvényt abból a célból is, hogy majd annak idején a képviselő jelöltek elé lehessen terjeszteni s támogatását kérni.

Aki e kérvényből csak egy pontot is el akarna vetni, azzal szóba se álljatok, mert az nem igazi barátja a népnek, bárki legyen is.

De sőt még *ujságot* se járassatok olyat, mely e kérvényt nem teszi magáévá, s nem teszi ígérését, hogy annak minden egyes pontjáért sikra száll és küzd.

Ez a kérvény próbálja meg, ki igazi barátja a népnek?

Az ámitó párt lapit.

Az Egyetértés kijelentette, hogy Kossuthék a múlt vasárnap mennek le Szegedre, népet bolondítani. De Kossuth Ferenc most se merte irháját levinni s így a szegedi népgyűlés most már harmadszor is elmaradt. Valami pecsenye illatot érezhet a talián kucséber, hogy ugy vonakodik Szegedtől. Igaz, hogy a szegedi Munkás Lap jól fölizgatta ellene a munkásnépet, de azért Kossuth Ferencnek nincs mitől félnie; majd megvédik hü szövetségeseinek, Bánffyknak a huszárjai. Menjen csak le bátran. Drága életét megőrzi a szegedi rendőrkapitány. Aztán nézze meg a szegedi csillagbörtönt is, a hol a *Fortunához* és *Hazaihoz* hasonló gründolások főszereplői nyugodalmat otthont szoknak találni.

A komédiások.

A vásári deszkabódékban két krajcárért bukfeneket hányó kifestett képü pojácákban több a komolyság, mint a Kossuth-pártban. Ez a párt csak arra jó, hogy a magyar népet ámitsa, lóvá tegye. Minden cselekedete csak aljas képmutatás. Ellenzékieskedése nép-ámitás. Bánffyknak hivebb csatlósai nincsenek náluknál. Már kétszer mentették meg a Bánffy-kormány életét s meg fogják még többször is menteni, amíg csak a nép szeme föl nem nyílik s ki nem söprüzi őket a törvényhozás házából. Most is erősen fenyegetik a kormányt, azt orditozzák, hogy föl fogják falni, nem engednek, míg meg nem bukik. Pedig ez is csak csunya komédia. E héten kétszer volt már névszerint való szavazás, hétfőn és kedden. S mi lett a szavazás eredménye? Az, hogy hétfőn az ellenzéken 33 képviselő szavazott, míg a kormánypárton 142. Kedden pedig szavazott 48 ellenzéki s 131 kormánypárti. Ebből látni, hogy a Kossuth-párt ismét csak bolondítja a népet s ezt a parlamenti harcot is csak komédiának tartja, mert ime, a párt harmadrésze se jár az ülésekre. Egy-két szájas ember ugrál, de a nagy része ügyet se vet az egész harcra. Ha komolyan venné a harcot, akkor itt kellene lenni minden emberének, az utolsó szálíg. Lássátok, ilyen a Kossuth-párt ellenzékieskedése. Ha ez nem népesalás és komédia, akkor semmi se az a világon.

Apponyi Jászberényben.

Apponyi Albert múlt vasárnap fölkereste választóit és beszámoló beszédet tartott. A beszéd nyugodt,

csendes menetű volt. Erős része csak az volt, melyben a kormány működéséről, a közállapotokról és most divó liberális rendszerről szólt elítélőleg. Támadás beszédében nem volt. A mostani zajos politikai harcok idején mást vártunk Apponyitól. A beszámolót követő közebéden Apponyi a királyra mondta az első áldomást. Beszédét e föltűnő szavakkal végezte: „Tartsa meg királyunkat az Eg nekünk és engedje, hogy lelkéhez behatoljon a világosság egy sugara, hogy meglássa nemze e igaz állapotját, mert csak ez hiányzik, hogy rajta segítsen.” Epen nem találó formája a jót akaró gondolat ügyes kifejezésének.

Országgyűlés.

Október 17.

Névszerinti szavazás vette igénybe az ülés felét. Az *indemnitire* vonatkozó bizottsági jelentéshez először:

Polonyi Géza szólott, keményen nekiment a kormánynak.

Gullner Gyula nemzeti párti követte, ki szintén nagyon heves támadást intézett a kormány ellen. Bejelentette, hogy a leszámolás órája elérkezett s a nemzeti-párt körömszakadtáig fog küzdeni a kormány ellen.

Október 18.

Az új alelnök, Kardos Kálmán foglalta el az elnöki széket. Szerfölött erélyesnek akart látszani, amivel csak azt érte el, hogy erőlködésén jókorákat kacagtak.

A tárgyalás névszerinti szavazással kezdődött a fölött, hogy az indemnitási javaslatot napirendre tűzzék-e, ahogy Bánffy akarja, vagy pedig az osztályokhoz utasítsák? Természetes, hogy a kormánypárt fényesen leszavazta az ellenzékét.

Az első szónok Molnár János a néppárt elnöke volt. Kifejtette a néppárt álláspontját. A néppárt is követeli, hogy Bánffy nyilatkozzék tervei fölül s nyugtassa meg az országot arra rézve, hogy a kiegyezést miként fogják megkötni, vagy mi lesz, ha meg nem kötik. Bánffy eljárása sérti a parlamentet s nem méltó egy miniszterelnökhöz. Az osztrák miniszterekben van annyi illendőség, hogy nyíltan beszélnek. Bánffy meg bujkál. A kormánypárti sajtó a néppártot dicsérni kezdte ez utóbbi időben, hogy nem tart azokkal, kik kérlelhetetlen harcot indítanak a kormány ellen. Ez a dicséret az egész pártot megijesztette. Mert míg annak a sajtónak a gyalázatát föl se vesszük, addig dicsérete ellen tiltakozunk s az általa nyújtott rózsákat nem szedjük föl. A néppárt különben meg se érdemlette azt a dicséretet, mert eszeágában sincs szó nélkül hagyni azt a sunyi, bujkáló és packázó modort, melyet a miniszterelnök s képviselőház iránt tanusít. Azért a néppárt az indemnitásról szóló törvényjavaslat napirendre tűzését nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf az indemnitati-javaslatnak napirendre tűzéséhez nem járul hozzá. A kiegyezési tárgyalások által keltett aggodalmak nemcsak nem enyésztek el, de még sulyosodtak. Még ma se tudjuk mi a kormány álláspontja a kvótára nézve? Van-e bátorság benne a kvótaemelésnek ellen állni? Erre kérünk választ. Míg erre választ nem kapunk, addig semmiféle napirendhez se járulunk hozzá.

Lukács László pénzügyminiszter: A kormány a kvótára nézve nem vállalt kötelezettséget. A magyar kormány álláspontja az, hogy a kvótakérdést nem szabad összetéveszteni a kiegyezéssel. Hogy emeljük-e a kvótát, az a többségtől függ. Ha a többség úgy találja, hogy az ország nem tud többet fizetni, mint fizetett, akkor nem lesz kvótaemelés. Kéri indemnití-javaslat napirendre tűzését.

Mócsy Antal azt hitte hogy a miniszter nyilatkozatai el fogják oszlatni a kiegyezés ügye körül a ködöt. De az ép oly sűrű most is, aminő volt.

A miniszter beszéde nem nyugtathat meg bennünket. Az Országos Hírlap című kormányparti ujság szeptember 20-diki számában azt írta ugyan, hogy Bánffy furfangosan, ravasz módon becsapta az osztrákokat. De ez a lap engem nem csapott be, hogy elhitem volna neki, hogy a kiegyezésből nekünk lenne hasznunk. Mi nem becsapást kívánunk Bánffytól, megcsalni az osztrákokat se akarjuk, hanem követelünk igazságos kiegyezést, hogy mi se legyünk becsapva.

Fölvívás Kossuth Ferenchez.

Fölvívjuk Kossuth Ferencet: Ha van becsülete, feleljen nekünk arra a kérdésre: hol vannak Kossuth Lajos megbecstelenítő „alaptalan rágalmak” abban a könyvben, melynek címe: *Kossuth Lajos a világtörténelem ítélőszéke előtt?*

Ezt a fölvívást már közzétettük lapunk 23-ik, 36-ik 39-ik és 41-ik számában is.

S Kossuth Ferenc hallgat.

Hallgat, mert *nem tud* felelni.

Hallgat, dacára hogy azt mondtuk: *ha van becsülete*, feleljen.

Hm, tehát azt hiszi, hogy nincs? Valószínűleg, mert nem felel.

Néhány esetvonás az egyik utonálló arcképéhez.

— Szerény kérdések Olay Lajoshoz. —

(Folytatás.)

Olay Lajos fülel, fülel, fülel. Pedig nagy hős s mégis fülel. Nem is hittük, hogy ilyen hamar elfogy a vitészség.

De ha ő hallgat, majd beszélünk mi.

Ugyan mondja csak Olay uram:

13. Hogyan is végződött, az a bünvádi eljárás, melyet a föloszlatott bajai királyi törvényszéknél 1004/1874 bft. sz. a. Müller Ferenc család iránt tett ön ellen folyamatba?

14. Hogyan is végződött az a bünvádi eljárás, melyet ugyan e törvényszéknél 704-1873 bft. sz. a. Dikán Pál család iránt tett ön ellen folyamatra?

15. Hogyan is végződött a bünvádi eljárás, melyet ugyan-e törvényszéknél 1145/1874 bft. sz. a. istenkáromlás iránt tettek ön ellen folyamatra?

(Folyt. köv.)

Az Országos kaszinó igazgatóságától azt kérjük: tagja-e még Olay Lajos a kaszinónak?

Vagy ama kaszinónál a gavallérságról olyan fogalmak uralkodnak, hogy a tagok között még egy Olay Lajos-féle személyiség is megtűrhető?

Szép! Sőt nagyon szép!

Mi ujság Zalában?

Semmi! Mert az nem ujság, hogy Zalában is *fizetés-fölemelésért* jajgatnak a liberális urak, az árvaszéki elnöktől le egészen az utkaparóig! — Már a tavasszal megkezdték ebben a dologban a korteskedést, mikor a megyebizottsági tagokhoz egymásután jöttek a folyamodások a főszolgabiráktól, szolgabiráktól, utbiztosoktól, stb., hogy a megyegyűlésen szavazzák meg a *fizetésük fölemelését*, mert nem jönnek ki a fizetésükkel! Annyira föllármázták ezek a tatárok a megyét, hogy nesztet vettek ennek a kocsisok is! Így egy szép reggelen csak beállít ám a mi kocsisunk is a plebános urhoz e szavakkal: „Kérem! a fizetésemet tessék fölemelni!” „Aztán miért?” kérdi bámulva a plebános. „Nem jövök ki a mostani fizetésemmel!” szölt ő. „Hm! az baj, ha nem jösz ki. Tudod mit? Ne költés többet, mint amennyi a fizetésed, akkor majd kijöhetsz vele. Lásd, ha én is többet költenék, mint a jövedelemem, akkor én se jönnék ki vele. Különben ha nem jöhetsz ki a jövedelmeddel, hát akkor el-mehetsz, mert több nem kerül, többet nem adhatok.” De bezeg a kocsis másnap már e szavakkal állított be: „Kérem plebános ur, megmaradok!”

A zalamegyei tisztviselők is mind megmaradtak állásukban, pedig a mult heti megyegyűlésen csuffá jártak, mert 55 szavazattal 43 jegyző ellenében agyon-ütötték a kérésüket. Ugyanis 22 ezer forintot akartak megszavaztatni az összes fizetés fölemelésre, amelyet megyei pótdobban kellett volna kivetni. — Ott láttunk a „nem”-mel szavazók között egy sereg papot, mint Vurglich Gusztáv, Kiss Pál, Dansecs János, Varga Boldizsár stb. plebánosokat, kik mindannyian néppártiak levén, a nép vállára *nem akartak* újabb terheket rakni. — Fölemelte bátor szavát a fizetés fölemelés ellen valami Koller nevű földbirtokos is. (Nem ám a lendvai zsidó-kántor.) Ez az ur mégis nyugtott egy kis sovány vigasztalást az elkeseredett főszolgabiráknak, mikor kimondta, hogy *„elvben”* elfogadja a fizetés-fölemelést. Hogy ez mit jelent, megmagyarázza a hosszu-falusi gerencsér példája. Egyszer jó vásár után így szólt az inasához: „Te Janesi, szereted-e a rétest?” „Szeretem ám! Hol van?” mondá nagyot nyelve a fickó. „Nem azért mondom, szól a gazda, mintha volna, hanem jó volna, ha volna!” — Koller földbirtokos is nem azért mondta, hogy *elvben* elfogadja a fizetés fölemelést, mintha fölemelné; hanem jó volna, ha fölemelhetné. De nem lehet ám! Így hát a főbirák nyugodjanak meg abban, amiben az egyszeri suszterinas, kinek a gazdája hushagyó-kedden este örömet akarván szerezni, ily szavakkal adta ki a vacsora-porcióját: „Eredj kis Viktor, ott van a kályhán két sült krumppli! Az egyiket ne bántsd, a másikat hagyd ott!” A főszolgabírák is ennyit kaptak, mikor *elvben* (gondolatban) fölemelte a megyegyűlés a fizetésüket, de gyakorlatban nem!

De mit is okozkodnak ezek a tisztviselők? Vegyenek tőlünk, káplánoktól példát! Nekünk százöt forint a fizetésünk s mégis most nemhogy fizetés-emelést kérnénk, hanem inkább elengedjük azt az öt forintot, ami a száznak föle; legyen kereken száz! Pedig mi nem nyole iskolát végeztünk ám, mint a főszolgabírák, hanem tizenkettőt s mégis elégedettek vagyunk szegény jó népünkkel együtt, noha se számár, se ló-tartást nem kapunk, mint ők, a tatárok!

Azért a jövőben maradjanak a hivatalnok urak békességben! Különösen a lendvai főbiró, Szmodics Viktor, ki most már másodszor sült föl. Taval megyei

főjegyző akart lenni, de megbukott, most meg nagy fizetést akart, de nem kapott. Legjobb lenne ha tényleg a kereskedést nyitna, mert ott van szerencséje.

A nép vigyázzon, mert már megyebizottsági tagokat kell választani. A jegyzőket, zsidókat, vallástalanokat, egyszóval a liberálisokat meg ne válassza, hanem jóakaróit, a néppártiakat.

Káplán.

Tanácsot kérek!

Lapjainkban, folyóiratainkban naponként lelkes fölhívásokat olvashatunk, melyek katolikus irányu akcióra, működésre szólítanak bennünket. Majd a katolikus hírlapirodalom pártolását, majd katolikus körök, kaszinók, olvasó egyesületek alakítását sürgetik; majd ismét keresztény boltok, fogyasztási- és hitelszövetkezetek létesítésére serkentenek; egyik nap a néphez szólnak, másnap a papságnak mondanak el sok igazságot. Mind helyes ez. Az ösztönzés ne is szüneteljen soha, mert nagyobb szükség talán sehol se volt arra, hogy a riadó szakadatlanul hangozzék, mint éppen minálunk. Hisz nemcsak világi katolikusaink liberáliskodnak, nemcsak azok vannak zavarban katolikus kötelességeik felől, de még miközöttünk, papok között is annyi a ragadozó farkas, kik a helyett, hogy a híveket kövér, tápláló legelőre vezetnék, a helyett a vallásközöny kopár, sziklás hegyei közé viszik; kik a helyett, hogy a báránykákat védnék, maguk is széttépik, annyi az ilyen farkas-pásztor, hogy megrémülne a nagy számtól, ha mind olyanok mernék magát mutatni, aminő belől. De részint a szigorubb főpásztoroktól, részint meg a katolikus hírlapok kérelhetlen támadásaitól felve, gondosan elleplezik benső érzelmeiket s legfőképpen csak a jegyzők, szolgabírák, alispánok és liberális képviselőjelöltek körében merik bensejük undokságát teljes meztelenségében kitárni.*) Tehát szükség van a lelkesítésre, a bátorításra, az iránymutatásra, de szükség van az ostorra is, mert sok a stréber, a kapaszkodó, a vallástalan katolikus, a papok között ép úgy mind a világiak között. Az ilyenek hátán nem árt megtancoltatni azt a kancsukat. Legalább könnyebben

* Veszprémmegye egyik néppárti kerületéből éppen ma kaptunk egy szomorú levelet. Leírják benne, hogy derék papjukat nemrég az Isten magához szőlította s most új plebánost kaptak. Kinek lelkülete nagyon is elűt elődjének lelkületétől. Mert míg az derék néppárti ember volt, ki a kereszténység ez egyedüli pártja érdekében nem ismert fáradságot és áldozatot, addig az új pap tetőtől talpig liberális tatár, kinek minden nyilatkozata olyan, mintha nem is Krisztust tartaná a világ megváltójának, hanem Voltairet, Robespieret, Renánt, Crispit, Dreyfust, Mezei Mór, vagy legalább Fenyvesi Francit. Ugy látszik az ujdonsült főispánnal abban egyezett meg e derék „pásztor”, hogy akna-munkájával a néppárt ellen tör s a zsidó-liberális pogány párt mellett tesz meg mindent, hogy jövőre az nyerjen. Mert judási munkáját már meg is kezdte. Ahol csak alkalom nyílik, mindenütt szólja-szapulja pártunkat és annak vezérférfait. Egyik filiásának olvasóköre őt, mint plebánost megválasztotta elnöknek. Legelső alkalommal is arról tudakozódott: minő lapokat járát a kör? „Az Alkotmányt s a Magyar Néplapot”, volt a felelet. Erre ő mind a kettő ellen keményen kifakadt s mind a két lapot ki akarja tiltani a körből. Csakhogy a derék népet erre rá nem tudja ám venni. Mézes madzagként kezdi már emlegetni az államsegély igénybevételét. Csakhogy hála Isten az a derék nép van olyan értelmes, hogy ilyen aljas célú liberális ámitásnak nem ül föl, mert igen jól tudja, hogy az az államsegély is adópénz s nem ered

számolnak az Uristennel, ha büneik büntetésének egy részét már itt elveszik. Így még jót is teszünk velük.

Elismerem és teljesen átérzem mind a katolikus hírlapok, mind a katolikus egyesületek fontosságát. Amennyiben csak tehettem el is terjesztettem kis községemben a katolikus lapokat úgy, hogy majd minden második házhoz jut egy újság. De katolikus kör alapítására még mindeddig nem tudtam elhatározni magamat. Régióta töprenkedem ez észme felől, régióta gondolkodom azon: alapítsak-e kört, vagy ne? De mindeddig nem tudtam határozatra jutni. Hej, ha valaki ez ügyben egy okos tanácsot tudna nekem adni, de megköszönném.

Itt a szomszédságomban köröskörül majd mindeütt van már katolikus kör s szinte szégyenlem magamat, hogy nálam még nincs. Püspök atyánk se szünik meg katolikus körök alapítására folyton buzdítani s ez szinte nagyon feszélyezetté teszi helyzetemet, mert az én községem visszamaradását még félre is értheti s akkor reám vád és szégyen borulhat. Pedig azt hiszem méltatlanul.

Mondom, körülöttem majd minden plébánián van katolikus kör. Figyelemmel kísérem hatását, eredményeit. Mindenütt az volt az első eredmény, hogy a katolikus lapok előfizetői leolvadtak egy tizedrészyire. Amint Péter vagy Pál beiratkozott a katolikus körbe, azonnal fölhagyott lapjának járatásával, úgy okoskodván, hogy fog járni a körbe, majd elolvassa ott. De hát olvassa-e? Nem. A körben beszélgetnek, játszanak, szórakoznak. Ha egy kettő félre vonul is olvasni, oly figyelemmel nem olvashat, mint otthon. A körülötte folyó társalgás zavarja. Fél füllel oda is akar figyelni, mert érdekli a beszélgetés tárgya, egy-két megjegyzést maga is tesz, a jövő-menők köszöntik, kezet szorítanak vele, ez is szól hozzá egy-két szót, meg amaz is. Igaz, hogy ő mind ennek dacára erősen szorongatja kezében újságát, nézi és olvassa egyre, de hogy tud-e belőle valamit, megérti-e jól? az más kérdés. Az ilyen olvasásnak alig lesz haszna.

Aztán meg, hány ember jut hozzá a körökben a lapokhoz? Egyhez-egyhez kettő-három. Nem több. Itt van a szomszédságban egy kör 170 taggal. Ha ebbe a körbe 10 példányban járna minden lap, akkor se

se a plebános ur, se a főispán ur zsebéből, hanem a nép pénze az is, melyet, ha államsegélyt kérnek, biz a népre vetnek ki. No, aki pap létére ilyen népámitástól se retten vissza, hogy egy keresztény mozgalmat megfojtson, az nem élhet hivatásának, hanem csak a hasának. Az ilyen pap vesse le a reverendát, mert arra méltatlan. A zsidó rabbik kaftánja sokkal jobban illenek reá. Nem ostya, hanem sakterkes való a kezébe. Ha nem akar igazi pap lenni, ha nem akar keresztény eszmékért küzdeni, ha nem akar azon a párton lenni, melynek a szentséges római pápa áldását küldte, hát akkor mit keres a szentélyben? mit keres az oltár előtt? hogy meri magát katolikusnak mondani, mikor a pápa ujjmutatását nem követi? Az ilyen pásztorról azt mondta Jézus Krisztus, hogy az nem pásztor, hanem csak béres, ki nem léleküdvösségért, hanem csak bérért szolgál s azért marad az egyházban, mert másként fölkapnék az álla. Éppen Veszprémmegyének egyik kerületében történt, hogy egyik liberáliskodó papot úgy térítették észre paptársai, hogy bojkottálták. Megszakították vele minden összeköttetést, senki nem állt vele szóba, még hivatalos összejövetelekkor se. Kikerülte mindenki. Ugy érezte magát mint a bélpoklos, kit a társadalom kizár kebeléből. Erős lecke volt, de használt. Így kell tenni minden liberáliskodó pappal. A liberalizmus megátalkodott pogányság. A megátalkodott pogányokkal pedig nem szabad érintkezni. Szerk.

ntetésének egy
eszünk velük.

ad a katolikus
fontosságát.
ettem kis köz-
gy majd minden
olikus kör ala-
natározni ma-
felől, régóta
vagy ne? De
i. Hej, ha va-
nekem adni,

il majd minde-
zékenylenem ma-
atánk se szü-
lyton buzdítani
helyzetemet,
még félre is
orulhat. Pedig

plébánián van
tását, eredmé-
mény, hogy a
egy tizedrész-
t a katolikus
ratásával, úgy
majd elolvassa
beszélgetnek,
félre vonul is
mint otthon.
él füllel oda is
s tárgya, egy-
menők közön-
hozzá egy-két
ennek dacára
ézi és olvassa
megérti-e jól?
alig lesz haszna.
á a körökben a
. Nem több. Itt
taggal. Ha ebbe
a lap, akkor se

öl, hanem a nép
nek, biz a népre
mitástól se retten
egfojtson, az nem
k. Az ilyen pap
. A zsidó rabbik
ostya, hanem sak-
pap lenni, ha nem
nem akar azon a
ai pápa áldását
n? mit keres az
k mondani, mikor
en pásztorról azt
sztor, hanem csak
sak bérért szolgál
ként fölkapnék az
rületében történt,
ek észre paptársai,
den összekötötést,
összejövetelekkor
mint a belpoklos,
ke volt, de hasz-
pappal. A libera-
alkodott pogányok-
Szerk.

olvashatná mind a 170 ember. Pedig még a heti lapok
se járnak többre egy példánynál.

Ugyanazon községbe míg nem volt kör 20—30
példányban járt a Magyar Néplap; most meg mióta
kör van, 3 példányban jár. Azelőtt vasárnaponként
minden 6 dik — 7-dik háznál valóságos kaszinó volt,
mert ahova a Magyar Néplap járt, ott összejöttek
azok kik hallgatni akarták, férfiak, asszonyok, öregek
fiatalok s egy gyakorlottabb olvasó fölolvasta. Most a
férfiak elmennek a körbe, a nők pedig ülnek a ház
elé s folyik ismét a szapulás mint azelőtt, mikor még
Magyar Néplap nem volt. Nagy kár, hogy így van,
mert az asszonyok ami legjobb korteseink. S most ők
teljesen meg vannak fosztva attól, hogy tájékozottsá-
got szervezhessenek s férjeiket üdvösen befolyásolhas-
sák. Pedig anélkül a néppárt nem győzhet. De még a
férfiak buzgalma is lanyhult, mióta katolikus kör van.
Azelőtt szorgalmasan olvasván a Magyar Néplap tüzes
cikkeit, a vérük forrott föl minden héten. Most meg csak
böngészgetnek a lapban, ami lelki erejüknek hátrá-
nyára válik.

Én a rácalmási kerületben lakom. Jelöltünk
Eszterházy Miklós Móríc gróf volt. Az én községem,
ahol nincs katolikus kör, törhetetlen néppárti volt, a
grófnak egyik legnagyobb erőssége; míg itt mellettem
E. község, ahol van és volt katolikus kör, csunyan
megrágtá a szíjat s megbuktatta Eszterházyt. Ez csak
egy példa, de többet is hozhatnék föl, mert kivétel
nélkül mindenütt ezt tapasztaltam.

Igaz, hogy ahol kör van, ott többféle lapot ol-
vashat a nép. De azt kérdelem: mi szüksége van a
népnek többféle ujságra? Ha csak egy ujságja jár, azt
legalább elolvassa úgy, hogy kívül tudja; míg ha több
ujságja van, akkor csak szagolgat ebbe is, abba is, de
tökéletesen egyiket se olvassa el. Hisz mi intelligens
emberek, mi is csak úgy vagyunk. Ha egy ujságunk jár,
azt teljesen elolvassuk, de ha tíz jár, egyiket se olvassuk
egészen. A munkás ember meg nem is ér rá több
lapot olvasni. A Magyar Néplap oly terjedelmes, hogy
egy iparosnak vagy földmivesnek egész hétre ad ol-
vasmányt.

Tanácsot kérek tehát: alakítsak-e katolikus
kört, vagy se?

Most 26 példányban jár a Magyar Néplap kis
községembe. Ha kört csinálók, nem fog járni 5 pél-
dányban se. Ez pedig nagy csapás volna egy esetleges
katolikus akcióra. Mert tapasztalásom, hogy akciót
csak azon néppel lehet csinálni, mely a Magyar Né-
plapot olvassa. Enélkül hiába minden okoskodás. Csak
ez a lap tudja a népet megindítani. Láttam a válasz-
tásokkor. A néppártnak minden ereje a Magyar Né-
plapban van.

Én ezt az ujságot nem akarom községemből ki-
pusztítani, sőt még jobban el akarom terjeszteni, mert
ha majd talpra kell állni, ismét oda akarom hiveimet
vezetni, hol a néppárt zászlója lengedez.

De ezt csak a Magyar Néplap segítségével érhe-
tem el.

Alakítsak-e tehát katolikus kört vagy se?*

K. Gy.

** Nagyon fogas kérdés. Hamarosan nem is tudunk
rá felelni.

Szerk.

A megretírált zsidórabslolgák.

Somogy megyei Gyalán kath. kis községnek a szö-
vetkezetek magasztos eszméje s a keresztény magyar
nép anyagi jólétének előmozdításaért melegen érdek-
lődő s igazán lelkesülni tudó kántor-tanítója van, ki a
szomszédos községek szövetkezeti boltjainak áldásos
működését látva, Gyalánban is meg akarta valósítani
az eszmét, melynek keresztülvitelére a polgárok által
is fölkérettem.

A meghívást örömmel fogadva, kétszer oda s
vissza utazási költséget, fáradságot nem kimélve a
helyszínen termettem s a zászlótartó tanítóval egyet-
értve riadót fujtunk, azon édes reményben, hogy dicső
keresztény őseink példáján buzdulva, a sz. ügy meg-
valósítására a gyalániak is sorakoznak azon zászló
alá, melyet az érdemes tanító oly hévvel ragadott
kezeibe.

Az összeiratkozás után az igazgatóság megválasz-
tása előtt már a megvalósulás remény-csillaga lebegett
fölöttünk, midőn a megrémült ottani zsidó által való-
színűleg segítségül hívott göllel zsidó, *adósság-behaj-
tás* ürügye alatt, az alakuló gyűlésből kihivatta a köz-
ségi bírót, ki az elszompolygás után többé nem is mu-
tatkozott. Azután a többiek is lehorgasztott fölvel,
sunyi módon, kámforként párologtak el az iskolahe-
lyiségből, úgy, hogy csak négyen maradtunk a csata-
téren. Az elkotródás, illetve megretírált után többen
siettek a gyatraságon markába nevető zsidónak hize-
legve besügni: „A dologból nem lett ám semmi! Nem
lesz magyar-bolt.”

Ezen elszomorító s a keresztény magyar népre
megszégyenítő állapot után a derék tanítóval megkö-
vülten álltunk ott. Szégyenpírtól égett az arcunk!
Félve remegtünk a gyáván megretírált gonoszokért,
hogy a bosszuálló lsten mennydörgő villámaival sulyt le
azok közé, kik oly rutul hagyták cserben a sz. ügyet,
csak azért, hogy újból visszasülyedhessenek annak
az egy szál zsidónak a rabslolga-jármába, kinek az
apja rongyszedő volt s kinek ma a gyalániak véres-
verejtékből szép háza, földje, korsmája, boltja és
több községben, tartás végett kiadott 160 drb. mar-
hája van. Az egész község marhaállománya csak
120—130 drb. s egy-két polgárt kivéve a többi fülig
adósa.

Mindezek nem állítások, hanem a gyalániaktól
hallott szomorú számadatok, melyeket nem ellenszenv,
harag vagy gyűlöletből hoztam napfényre, hanem ke-
resztény magyar fajomért vérző szívemnek feljajdulá-
sából, midőn látom annak erkölcsi, szellemi és anyagi
nyomorúságát, melybe évtizedes mulasztások folytan
az élelmes és kapzsi zsidóság raffinirozottsága sü-
lyesztette.

A szövetkezés egyedül alkalmas módjával és ha-
talmas eszközeivel akartuk mi a gyalániakat tespedő
nyomorúságukból kiemelni, hogy kiemelkedésük után
egy szebb és boldogabb jövőnek vethessék meg alap-
ját. Dermesztő zsibbadtságból akartuk felrázni őket, de
a gyalániak megbocsáthatlan bünei miatt a zsidó esel-
szövény diadalmaskodott jó szándékunk fölött.

Gyalánból távozásom előtt meleg kézzorítás között
vettem bucsut a vendégszerető tanítótól, azon édes
reményben, hogy a gyalániak megtérő bűnősként fog-
ják jobb sorsra, illetve keresztény nép közé érdemes
tanítójukat a sz. ügy megvalósítására újból fölkérni,
ha magukba szállva belátják tévedésüket. És én, távo-
zásom alatti utamban keresztény embertársaim erkölcsi
s anyagi hanyatlásáért elkomorult lelkemet **rigasztalva**,

kérem a Mindenhatót, hogy keresztény ösapáink által szerzett és százados harcok alatt becsülettel védett keresztény Magyarországon, ne legyenek többé a gyalániakhoz hasonló zsidórabslolgák!

Szálka, 1898. szeptember 10. U. p. Mórág.

Szilágyi György.

Keresztény uradalom. Gróf Hunyady Imréné vajszka-bogyáni uradalmában folyó hó 2-án összehívta a felesek s ünnepiesen értésükre adták, hogy az eddigi 1 frt 70 kr. holdpénzt elengedik mindazoknak, kik a felesföldet jól megszántják, egészséges szemmel bevetik, tisztán tartják s a meghatározandó időben learatják és behordják. — Ily föltételeket szívesen hallgattak a felesek, mert belátták, hogy az uradalom ezzel nekik kettős előnyt céloz; önmagának csak annyit, hogy az eddiginél jobb kezelés terményben behozza azt, a mit készpénzben elengednek. Valóban keresztény gondolkodás! A felesek nagy kétezer holdat bírnak.

Szentlélek kegyelme. Győrött Zsiray Erzsébet hajdon folyó hó 9-én a katolikus egyház kebelébe tért meg. A hitvallást Ruschek Antal esperes-plébános fogadta el. — Csöszön folyó hó 16-án Barbacsi Pálné, született Buzbach Ida urnő az evangélikus felekezettől, szent egyházunk kebelébe tért vissza. A sz. hitvallást Pados Lajos felső-iszkázi esperes plébános ur kezébe tette le, a ki az áttérthez, s a templomot zsufozásig betöltő ájtatos hívekhez lélekemelő alkalmi szent beszédet intézett.

Halálozás. Román Miron, a hazai görög keleti oláh egyház érseke meghalt, Nagy-Szebenben. Román Miron 1828-ban született Ménesen, Biharmegyében. Tanulmányait Belényesen, Nagyváradon és Aradon végezte. 1869-ben a borosjenői kerület képviselővé választotta. Később aradi oláh püspök, majd nagy-szebeni oláh érsek lett.

Az orleansi herceg kegyelete. Luccheni tudvalevőleg azt vallotta, hogy eredetileg az orleansi herceget akarta megölni és csak miután ezt nem találta már Genfben, támadt az az ördögi ötlete, hogy Erzsébet királynét szurja le. Most az orleansi herceg kegyelete jeléül Fuguére szobrásznál megrendelte a királyné szobrát, melyet Genf városának fog ajándékozni, hogy állítsák fel a gyilkosság helyén. A szobor a királynét gyászruhában fogja ábrázolni, kezében rózsával, a mint elmeregve az ég felé tekint.

A németországi papság a szociális téren teljesen elfoglalta a maga helyét. De tudott is sikert vivni ki. Az idén a krefeldi katolikus nagygyűlésen határozattá emeltetett, hogy a szociális konferenciák (értekezletek) nagy jelentőségénél fogva a papság, ahol csak lehetséges, mindenütt léptessen ilyeneket életbe. Hogy minő kérdéseket tárgyalnak ezen szociális konferenciákon (értekezleteken) a papság és a hívők fölvilágosítására, valamint a keresztény eszmék népszerűsítésére, annak bemutatására közöljük az aschaffenburgi szociális-konferenciákon (melyek ott 1884 óta általában minden 4-ik héten tartatnak) tárgyalt főbb kérdések címeit: „A társadalom szervezkedése foglalkozások szerint“; öt konferencia. Az aggság és rokkantnyugdíjról szóló törvény. Az iparhatóság. A szakegy-

letek alapítása. Az inasügy. A vasárnapi munkaszünet; két konferencia. A céhek története. „A kézművesiparkérdés“; öt konferencia. „Az agrárkérdés“. „A Raiffeisen-egyletek“. A keresztény karitás szervezkedése. „A pápa munkásenciklikája“. „A lakáskérdés“ stb. stb. Mikor fog a katolikus papság ily szociális konferenciákat minálunk is tartani? Különösen a fővárosban lenne erre már égető szükség, hogy a keresztény munkás népet ne csábíthassák úgy el a zsidó bujtotatók.

Ahol a munkásokkal is törődnek. Nem a zsidó-liberális magyar kormány, hanem Németország keresztény kormánya még tavaly fölszólította a gyár fölügyelőket, tegyék tanulmányaik tárgyává, hogy egészségi szempontból, milyen törvényes maximális (leghosszabb) munkaidőt kellene behozni az egészségre ártalmas üzemenél? A gyárfelügyeők ötven üzemre nézve találják szükségesnek a munkaidőnek törvényes megállapítását. 21 különböző üzemre nézve a 8 órai, 8 különböző üzemre nézve a 6 órai maximális napi munkaidőt ajánlják. Gummi gyárakban naponként csak 5 órai munkát javasolnak engedni; amely gummi gyárakban pedig kénnel dolgoznak, ott naponként csak egy és fél órai munkaidőt akarnak engedélyezni. Kívánják, hogy az egészségre veszélyes üzemekben nők és ifju munkások alkalmazása tilos legyen. Az éjjeli munkát, amennyire csak lehetséges, végkép el akarják tiltani. Mikor fogja nálunk a kormány a munkáskérdés megoldását ily uton keresni és nem egyszerűen a csendőr és a katona golyójára bízni? Ha a katolikus néppárt győz és hitbuzgó katolikus kormány fogja vezetni az ország ügyeit, majd csak akkor remélhetik ezt a munkások, mert csakis a hitbuzgó katolikusokban van még felebaráti szeretet és könyörület a szegények nyomora iránt!

A „magyar“ írók és hirlapírók. Hogy a magyar irodalom mennyire „magyar“, kitetszik a következőkből is. A múlt héten a Falk Miksa, a Pester Loyd szerkesztője 70-dik születésnapját ünnepelte. Ez alkalommal az írók és hirlapírók Otthon című köré küldöttségileg üdvözölte Falkot. A küldöttség tagjai voltak: Rákosi Jenő nem zsidó vezetése alatt: Radó Antal zsidó, Gelléri Mór zsidó, Márkus Miksa zsidó, Strausz Adolf zsidó, Ruttkai Miksa zsidó. Ugy-e, milyen szép kompánia! Ezek a „magyar“ írók képviselői.

Néppusztítás. Szomorú dolgot irnak Diós-Kálból. A szegénység leirhatatlan ott. A szőlőtermelés teljesen elpusztult. A nép nem tudja adóját fizetni. A zsidó uzsorások is szutyongatják a szegény embert, mert ezek a piócák akkor aratnak legbővebben, mikor legnagyobb a nyomoruság. Ilyenkor tudják összevásárolni a határt. S a végrehajtók ugyancsak segítenek nekik, mert folyton szól a dob, folyik a licitáció az adóért. A liberalizmus dolgozik; osztogatja a koldustarisznyákat. Nincs irgalom. Aki nem tud fizetni, az földönfutóvá lesz. Mert Tisza Kálmán szerint az mindegy, hogy kié a föld, csak az adó folyjon be. S ti mégis a liberalizmust támogatjátok. Ej, de esztelenek vagytok!

A kiméletes Weisz. Kohn urat kaláber kártyajáték közben a kávéházban megüti a guta. A jó Weisz ur ajánlkozik, hogy a szörnyű esetet kiméletesen közli a meghaltak feleségével. — Weisz: Kedves Kohnné, a maga férje ma megint kártyázott és 100 frtot vesztett. — Kohnné: Oh az a gyalázatos, az a lump, bár csak megütné a guta! — Weisz: Khérem, tessék nyugottan lenni, már meg is ütötte a guta.

Vádoló számok. A budapesti egyetemen a zsidóság és a keresztény hitvallásuk számarányai ezek. Az egyetem összes hallgatóinak több mint 30% zsidó, holott arányszámuk az országban csak 4.67%. Az orvosi karon pláne 50.64% zsidó és csak 29.09% kath., 8.53% lutheránus, 7.69% kálvinista. Bizony, bizony, vádoló számok! Kit és miről vádolnak ezek a számok? Bizonyára nem csak a zsidóságot . . .

Munka közvetítés. Régóta, lapunk főállása óta sürgetünk állami munkaközvetítő intézményt. Semmi se történt, míg csak az alföldi lázongások ki nem törték. Akkor látta csak be a kormány, hogy még se volna bolondság, ha ily intézmény létesülne. Hire is szaladt, hogy Darányi miniszter elhatározta a munkaközvetítés állami nyélbe ütését. Erre aztán megindultak a kormányparti lapok dicshimnuszai. Egyszerre kitünő gondolatnak találták azt, melyet azelőtt csak mi magunk emlegettünk és sürgettünk. Akkor még persze ügyet se vetettek rá. Azonban az aratás elmulván, a miniszter ur megint álomba merült és alszik nyugodtan, az eszme meg marad s várja a jobb időket, amikor majd az aratási sztrájkok miatt beáll ismét a kapkodás. A katolikus Bécsben szeptember elsején már ilyen intézmény megkezdte működését. Pedig ott nem kiáltoztak előre a lapok, hogy ez lesz, meg az lesz. Csak szép csendben megcsinálták. Minálunk meg nemes magyar szokás szerint csaptak rettenetes zajt, igéreték égből hullott mannat, s még porzót se adtak. Ez a különbség a katolikus és liberális kormányzás között. Amaz nem kiáltoz, dedolgozik. Emez falakat hasogató zajt csap, de semmit se tesz. Hanem azért a magyar nép olyan füles, hogy mégis a liberálisokat támogatja ám.

Két kérdés. Egy bányának sok évi igazgatója az 1870-ki háborus időben 1600 bányász felett parancsolt. A bánya a westfáliai szénkerület nyugati szélén feküdt. Elhatározta az igazgató, hogy saját kantint állít föl, hogy embereit bizonyos korcsmabódéktól és azok borzasztó pálinkájától visszatartsa. Midőn a kantin megnyílt, a következő beszédet tartotta munkásaihoz: Kedves embereim! ti mindnyájan tudjátok, hogy miért emeltem e helyiséget. Hogy mindnyájatok javára legyen, ne pedig egyesek romlására. Mielőtt egy korty jó sörrel, melyet nektek kínálok, fölavatjuk a helyiséget, néhány szót kell hozzátok mondanom, vagyis inkább egy pár kérdést akarok hozzátok intézni, amelyekre nyílt feleletet várok! Ösmertek-e (500-an voltak) rokonságtokból, baráti körtökből, községekből, olyan munkaképtelen, beteget, gyöngét, vagy elzüllöttet, ki önmagát és hozzátartozóit anélkül tette volna szerencsétlenné és hagyta volna nyomorban, hogy pálinkát nem ivott volna? A munkások egy kicsit meghökkenve néztek igazgatójukra, de a felelet egyhangulag az volt: „Nem”. Jól van. De most a második kérdés: Nem tudnátok-e közületek legalább egyet említeni, aki munkaképtelen, nyomorult és beteg lett, aki hozzátartozóit folyton gyötörte és szerencsétlenné tette, bárha tulajdonképp jó atyafi volt, de aki elzüllött és meghalt, nyomort hagyva maga után, csak azért, mert nem tudta magát a pálinka élvezetében mérsékelni? E kérdésre csend, izgatottság, majd a felelet következett: „Sajna, igen!” „Nos tehát, jól van, már most végeztam, mindenki gondolkodjék ezen rövid beszéd tartalma felett és ezzel — szerencse föl!” (Bányászok köszöntése.) Sok évek múltán találkozott a szónokkal néhány bányász, kik akkor hallgatói voltak és azt mondták: „Uram, mi már sok szép prédikációt hallottunk, de az ön akkori prédikációját: soha életünkben

se feledjük el!” Bárha e lapok olvasói se felejték-e prédikációt soha és mindenhol terjesztenék annak igazságát!

Kedélyes betörő. Egy betörő hatolt be Pécsen Kempfen Lipót borkereskedő házába s mikor összeszedett egy csomó ruhát és más apróságot, a mi éppen keze ügyébe esett a házat övező kőfalon ki akart mászni az utcára. A házmesterné észrevette a mászó férfit s rákiáltott: „Mit csinál azon a kőfalon?” „Ki akarok mászni!” „Hát nincs magának kapukulcsa?” „Elfeledtem kérni egyet!” — mondta kedélyesen a betörő. „Hát akkor jöjjön le onnét, majd adok kölcsön egyet, — de hazabozza holnap!” A betörő lemászott a falról, átvette a kapukulcsot s a lehető legkényelmesebben távozott a kapun. Másnap aztán kisült, hogy a házmesterné kinek adta kölcsön a kapukulcsát.

Trónörökös és mesterlegény. Lajos bajor trónörököshöz egykor, ki később, mint I. Lajos Bajorország királya lett, (meghalt 1868-ban), egy alkalommal midőn közönséges polgári öltözetben sétált, egy mesterlegény azon kéréssel fordult, hogy adjon neki egy kis segélyt. A trónörökös azt kérde, hová való? „Szászországból,” felelé a mesterlegény. „Hogy van az, hogy ön koldulni megy?” kérdezé a trónörökös tovább. Lássá uracskám, annak tulajdonképen a rendőrség az oka. En körülbelül 5 napja vagyok már Münchenben és a rendőrség nem láttamozza vándorkönyvem a tovautazásra. Mindig másnapra rendel s ha panaszkodom, gorombáskodik velem.” A trónörökös fejét csóválta. Egy forintot nyújt a szásznak és másnap 11 órára a rendőrséghez rendelte. Mind a ketten megjelentek a kijelölt időben. Amidőn a mesterlegény be akart nyitni az irodába, a tegnapi jó ur, kit alig ösmert ismét meg, vállára koppintott. Félre inté és elvette tőle vándorkönyvét. Azzal csöndesen belép a hivatalba és azt mondja a hivatalnokhoz: „Uram, láttamoztatni akarom magam; itt a vándorkönyvem; nincsen munkám és nem tudok elmenni Münchenből.” Még ki se beszélte magát, már ráfordult a hivatalnok: „Fogja be a pofáját fickó, mert különben kirepül az ajtón . . .” „Lassabban,” szakítá félbe a trónörökös. „Nézze, hogy ki van előtte. Ezzel kigombolta felöltőjét és rámutatott a ragyogó csillagra mellén. A hivatalnoknak persze nagy volt ijedelve, mert megösmerte a trónörököst. Bármennyire kért is bocsánatot a hivatalnok, nem használt semmit. A trónörökös kérelhetlen volt. Másnap a goromba hivatalnokot két rendőrtisztviselővel, kik hasonló durván szoktak bánni a közönséggel, elbocsátották. Ugyan megmaradhatna-e minálunk csak három tisztviselő is, kezdve Bánffy miniszterelnöktől le a legkisebb segédjegyzőig, ha nekünk is ilyen aranyzivű trónörökösünk lenne, aki az adozó közönséggel kanászosan viselkedő goromba hivatalnokokat elcsapná? Sorakozzék mindenki a ktholikus néppárt zászleja köré, mert mint az egyházpolitikai harcok óta lefolyt események bizonyítják, egyedül csak szervezett nép ereje képes szétűzni és hazánk népét megszabadítani a világon párját nem található népszípolozó liberális hivatalnokseregtől!

Kimutatás. D. Gy.-nek, a nyomorék és tehetetlen beteg családapának kiadóhivatalunkhoz a következő adományok folytak be: Lajbinger József Bécs-ujhely 1 frt 50 kr. Matis János Cs.-Mindszent 2 frt. Takács András gyűjtése Tarmos 60 kr. Fülöp Gáspár Német-Bél 50 kr. özv. Funták Józsefné Mohács 1 frt. Grosnyiczky Jánosné Bogdán-Luhi 50 kr. Birkás János Nagy-Tétény 2 frt. Vangel Anna Mohács 1 frt. — Összesen 9 frt 10 kr.

Németországban az ifju munkások védelmére a következő törvényes intézkedések vannak érvényben: 1. 13 éven aluli gyermekeket gyárakban egyáltalán nem szabad alkalmazni. 2. 14 éven aluli gyermekeket csakis a népiskolától való elbocsájtás után és naponta legfeljebb 6 órán át szabad alkalmazni. 3. Ifjak (14—16 év között) részére a munkaidő naponta legfeljebb 10 óra lehet. 4. Gyermekekkel ugymint ifju munkásokkal éjjel, valamint vasárnap és ünnepnap nem szabad dolgoztatni. 5. Felnőtt női munkások részére a 11 órai (vasár- és ünnepnapok előestéjén 10 órai) maximális (legmagasabb) munkaidő van behozva és meg van tiltva az éjjeli munka. 6. Az összes munkások részére be van hozva a vasárnapi munkaszünet. 7. A férjezett munkásoknak 1 és fél órai déli munkaszünetet köteles a gyáros engedni, ha azok kívánják. Gyanakszunk, hogy a liberálisok, kik a középiskolák részére kötelező tantárggyá tették a német nyelvet, azért oly nagy ellenségei a köznépp német nyelv tudásának, hogy a német világnyelv segítségével meg ne tudják, milyen védőtörvényeket hoztak a katolikus centrumpárt sürgetése folytán a munkások javára Németországban és így ne követelhesék ugyanezeket hazánkban is! Ne legyen keresztény katolikus, ki az állam nyelvét, vagyis a magyart szóban, olvasás és írásban ne bírná, de azonfelül iparkodjék minél több nyelvet és különösen a német világnyelvet legalább beszélni és olvasni megtanulni.

Szögyelhetjük magunkat, mert a liberálisok uralma alatt még a japánok is megelőztek bennünket s mi csak ezen gunyolt ázsiai ország után kullogunk. Ugyanis a japánok épen most iktatták törvénybe a választási jog kiterjesztését. A szavazók száma ezzel megötszöröződött. Azonkívül a képviselők számát 300-ról 472-re emelték föl. Nekünk is minden törvényes eszközt meg kell ragadnunk, — népgyűléseket kell tartani, minél több aláírással ellátott kérvényeket kell a képviselőházhoz benyújtani — és mindaddig nem szabad föl hagyni a küzdelemmel, míg az *általános közvetlen és titkos* szavazati jogot ki nem vittük! Míg a népnek joga nincs, mindig szurony és golyó lesz panaszaira a felelet! Tartsunk tehát népgyűléseket, írjunk kérvényeket és gyűjtsünk ezek alá minél több aláírást!

Egy a sok közül. A rabbi ugy hasonlít a rabbihoz, mint a vadkörte a vadkörtehez. Amilyen az egyik, olyan a másik. Hogy milyenek a rabbik? megtudjuk, ha megnézzük Löw Lázár ungvári rabbit. Erről az „Ung” című lap azt írja, hogy a felség nevenapján tartott istentisztelet elől elment a templomból, Erzsébet királyné gyászünnepségén német beszédet tartott s az arany érdemkeresztjét nem tette föl (mert az is van ám neki.) vallási okból. A keresztet megveti. A mellelte működő Bródi Salamon alrabbi iskolaköteles fiát a reáliskolába iratta, de a főrabbi tiltakozott ez ellen, mert az az iskola nem levén zsidóiskola, egy rabbi fia nem járhat bele. Bródi rabbi a folytonos üldözés miatt kénytelen volt fiát az iskolából kivenni és tanulmányai folytatásától megfosztani, nehogy a fanatikus főrabbi kenyerét vegye el tőle. Lám, ilyen türelmes a zsidó. Hanem azért a szociáldemokraták ujságjai a rabbikról soha se irnak, vagy legfőlebb dicsérolög. Míg a keresztény papokról a legundokabb nyelven szólnak.

Szociális kurzus. Zürichben (Svaje) október 3-tól 7-ig a németországi „gyakorlati szociális kurzus” mintájára szintén tartottak ily kurzust. Tavaly tették a svájci katolikusok e téren az első kísérletet. A ki-

sérlet reményen felül annyira sikerült, hogy ezentul is minden esztendőben fognak tartani ily kurzust. De mikor fognak a mi hazánkban, Magyarországon, ily keresztény szociális kurzusokat tartani? Nálunk se ártana, ha a társadalom megtanulná: minő kötelességei vannak a munkások és a szociális kérdés iránt és mint lehet ezeket a kinövéseket keresztény eszközökkel megszüntetni?

Egy anarchista letartóztatása Nagybányán. Nagybányán egy *Billába* Leopold nevű félszemű anarchista munkást tartóztattak le, ki egyik vendéglőben Luccheni gaztettét dicsőítette. Billabát átadták a szatmári törvényszéknek. De nagy buzgalmat tüntet föl rendőrségünk az anarchisták üldözésében! Mióta a feleséges asszonyt megölték, azóta ugyancsak sok anarchistanak jött a nyomára. Mért éppen azóta? Hisz azok az anarchisták már azelőtt is itt voltak. Azelőtt is köztünk éltek. Azelőtt is terjesztették eszméiket. És soha egyetlen se csipett fülön! Persze nem, mert a közrendnél előbbre való volt Bánffy ur hatalma. Ezt kellett őrizni. Erre kellett vigyázni s a néppártot kellett üldözni. S míg ezt tették, az anarchisták szépen szaporodtak. De kimondjuk bátran azt is, hogy ez az üldözés, ez az anarchista-hajsza nem fog célhoz vezetni. Nem itt kell kezdeni. Ez semmit se ér. Vallásosság nélkül a társadalmi rendet megőrizni nem lehet. Nem is lesz biztonság nálunk se, míg a liberálizmus uralkodik, mert a liberálizmus ellensége a vallás szellemének.

A szöderaseni jóslat! Stockholmból írják: Szöderasen közelében él egy nyolevan év körüli öreg paraszt, a ki már régóta híres a környéken, hogy ihletett pillanatában meglepő pontosan és hitelesen jósolja meg a jövőben bekövetkező nagy eseményeket. Ez az öreg paraszt, a ki különben nem irástudó ember, szeptember 3-án a háza előtt ácsorogva, három odavaló ismerősével beszélgetett. Egyszerre csak a mennyboltra szegezte tekintetét, elhallgatott és nem válaszolt a hozzáintézett kérdésekre; néhány perc telt el, míg szinte magához tért különös lelkiállapotából. Főlsóhajtott és így szólt: — Milyen undorító! — A körülállók kíváncsian kérdezték, hogy miért mondja ezt? Az öreg paraszt ezt válaszolta: — Mához egy hétre nagy ujságot fogunk hallani délről: egy asszonyt fognak ott meggyilkolni. Jóslata szörnyű valóra vált: a következő vasárnap szept. 11-én megjött a híre Szöderasenbe, hogy Erzsébet királynét meggyilkolták. Az öreg paraszt ezután még egy jóslatot mondott: még uj év előtt nagy robbanás közepette meg fogják ölni a világ egyik leghatalmasabb emberét.

FEKETE KÁROLY úr a magyar királyi szab. osztálysorsjáték fő-elárusítója lapunk mai számában közzéteszi a III. oszt. sorsjáték húzásának tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Az osztrák képviselőházban a tanácskozás zavartalanul folyik. Kaizl dr. pénzügyminiszter kijelentette, hogy az osztrák kormány ragaszkodik Magyarország kvótájának fölemeléséhez s ragaszkodni is fog hozzá. A kiegyezési bizottság ülésén is ismételte ezt a pénzügyminiszter. A bizottság balpárti

tagjai azonban tudni vélik, hogy az osztrák kormány a magyar kormánnyal megegyezett abban, hogy a kiegyezési javaslatok változatlanul fogadtatnak el, kvótaemelés nélkül. (Ez kellene nekünk!) Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy az osztrák kormány valami államaesiny-félet tervez.

A német császár útja. A német császár már megindult Jeruzsálem felé. Saját jachtján (hajóján) utazik, melyen minden kényelem megvan. Kezdetben úgy volt tervezve, hogy Egiptomba is megy, de ettől elállt, mert értésére esett, hogy a kairói anarkisták merényletet terveztek ellene. 15 személyt le is tartóztattak. Utba ejti Konstantinápolyt s meglátogatja a török császárt is. A konstantinápolyi városi tanács a város lakosságának nevében egy ezüst diszvázát és egy ezüst virágvázát fog ajándékozni a német császári párnak. A vázákon ez a török nyelvű felirat lesz: A városi prefektúra ajándéka, kifejezésül a lakosság örömeinek, hogy Vilmos császár másodizben is ellátogatott Konstantinápolyba, amire őt a mi felséges uralkodónkhoz való nagy barátsága indította.

HITBUZGALMI ROVAT.

Sz. Nárcezisz jeruzsálemi püspök.

Október 27.

Jeruzsálemben született az első század végén. Mint ifju szorgalmasan tanult. Különösen a hittudományokat szerette. Ezekben buvázkodott, ezeket tanulmányozta, hogy minden tekintetben alapos ismeretekre tehesen szert. Nem is volt sikertelen igyekezete. Valóban tudóssá lett. A tudományok mellett azonban szent életre is törekedett. Mert mit is ér a nagytudomány erényes élet nélkül? A hittudományoknak pedig a szent élet elengedhetetlen követelménye. Csak feltudós az a hittudományokban, a ki tudománya mellett szent élettel is nem ékeskedik. Nárcezisz nem ilyen feltudós volt, hanem egész. Ép azért az egyházi rendbe való fölvételre teljesen méltónak találtatott.

Nárcezisz ugyan ellenkezett, mert ő magát nem vélte érdemesnek arra a kitüntetésre, hogy pappá szenteltessék, de végre az egyházi férfiak s előljárók ösztönzésére s a keresztlény hívek ismételt sürgető kérésére végre elvállalta az egyházi szolgálatot. Amire vállalkozott, annak azután teljes igyekezettel kifogástalanul meg is felelt. Se a tudományokkal föl nem hagyott, se az életszentségben nem lankadt. Ellenkezőleg mindkettőben tovább előre haladt. A hívek csak „szent papnak“ hívták. Mindnyájan fölötte becsülték, tisztelték és ragaszkodtak hozzá.

A jeruzsálemi püspök meghalt. A papok és a hívek egy akarattal Nárceziszt választották utódjául. Nárcezisz, amint vonakodott a papi tisztségtől, épúgy, sőt még inkább ellene volt a püspöki méltóságnak is. Végre azonban sok kérésre mégis csak elfogadta a választást.

Nárcezisz teljes buzgósággal látott az apostoli hivatal méltó betöltéséhez. A jóra, tökéletességre törekvő híveit buzdította, lelkesítette; a bűnöket és bűnösöket ostromozta.

Bátor szókimondása azonban nem mindenkinek tetszett. Különösen nem tetszett azoknak, a kik a bű-

nös életet elhagyni nem akarták. Ezek boszut forraltak Nárcezisz ellen és különféle bűnökről vádolták.

A hívek azonban nem hitték az undok rágalmat. De a gonoszok esküdöztek és átkozódtak.

Az Ur Isten, ki megengedte szent hű szolgája becsületének meggyalázását, azt meg is tisztította a gyalázatos rágalmaktól. A rágalmozókat saját átkukkal sujtotta. Az egyik családjával együtt porrá égett; a másik rettentő bélpoklosságban mult ki; a harmadik megvakult, noha gaztettét megbánta.

Nárcezisz lelkiismerete teljesen nyugodt és tiszta volt. A nép is meg volt győződve Nárcezisz ártatlanságáról. Nárcezisz mégis elvonult a világtól, elhagyta a püspöki széket és úgy elrejtőzött, hogy a leggondosabb keresés mellett se bírtak rá akadni. Nárcezisz úgy vélte, hogy ő megtépett, bemoeskölt becsületével, hirtével többé üdvösen nem vezetheti népét. Találkoznak mégis hívei között, a kik a koholt híresztelésnek többé kevésbé hitelt adhatnak, azokat tovább terjesztik, ellene más hiszékenyekben gyanút ébresztenek, tekintélyén csorbát ejtenek és ezzel megbénítják működését.

A hívek, miután főpásztorukat meg nem találhatták, ők pedig főpásztor nélkül nem maradhattak: ennél fogva mást helyeztek a püspöki székbe. Dius, Germánion, Gord lettek egymásután jeruzsálemi püspökök.

Nárcezisz a vadonban élt, míg a jó Isten tudtára nem adta, hogy menjen vissza püspöki székére. A hívek megholtak tartották, mikor közöttük megjelent. Alig hitték szemeiknek, oly nagyon meglepte őket Nárcezisz megjelenése. De nagy volt az örömük is.

Nárcezisz a régi buzgósággal fáradt híveit.

Az életkor gyöngyességét erejének fogyását érezvén, kérte az Ur Istent, hogy miután főpásztori kötelességeit buzgalma s akarata szerint terjeszteni már nem képes, vagy szólítsa őt ki az élők sorából, vagy küldjön hozzá alkalmas segítő társat.

A jó Isten Nárceziszt továbbra is életben hagyta, de segítőt küldött neki, a fláviai püspök, sz. Sándor személyében. Sándor Cappadóciából, mint fláviai püspök a szent földre indult, hogy ott mint zarándok, a kegyelmi szent helyeket meglátogassa. Mielőtt a szent földre ért volna, az Ur Isten éjjel Nárcezisznak kijelentette, hogy azt a püspököt rendeli segítőjéül és utódjául, aki másnap meg fog érkezni.

Nárcezisz összehívta papjait és velők Sándor elé ment és őt nagy tisztelettel fogadta. Sándor nem bírta fölérteni, mikép éri őt e tisztelet, mikor őt azt vélte, hogy jöveteléről senki se tud. Nárcezisz eléje tárta az Ur Isten kijelentését és akaratát. Sándor megnyugodott az Ur Isten akaratán, és elfogadta Nárcezisz oldalán a segéd-püspöki tisztelet.

Sándor valóban méltó segítő társa lett Nárcezisznak.

Nárceziszt hosszú élettel áldotta meg az Ur Isten. Sándor egyik levelében, a melyet Egyiptomban, az Arzióné város keresztényeihez intézett, azt írja, hogy Nárcezisz már 116 éves.

Nárcezisz áldásos szent életét végre csendes halállal fejezte be, a harmadik század elején.

Amint Nárcezist becsmérelték, a megrögzött gonoszok: úgy volt és úgy is lesz az máskor is.

Ha az Ur Jézust is gyaláznai és rágalmozni merték a gazok: mi egyebet várhat az Ur Jézus hű szolgája, legyen pápa, püspök vagy pap, vagy csak egyszerű hívő is, a megtérni nem akaró elvetemedett emberek-től, mint piszkot, szemetet, gyalázkodást, becsutelt rágalmat, becsületének meghurcolását?

Am él az Ur Isten. Narcisz rágalmazói keményen bűnhődtek. Szolgáljon intő például arra nézve, hogy senkit se rágalmazzunk, ne átkozunk, hamisan ne esküdjünk. Nagy bűnök ezek. Súlyosságukat növeli, ha tekintélyes egyének, papok, püspökök, mint a lelkek vezetői ellen vétkezünk velök. Galád, aljas rágalmakkal megfosztjuk őket tekintélyüktől s a híveket vezetőiktől raboljuk meg. A hívek nem hallgatnak rájuk, megvetik a parancsokat, a bűn útjára térnek.

Sz. Narcisz, könyörögj érettünk, hogy a hazugságot, rágalmat mindenkor szívéből utáljuk és soha el ne kövessük!

Mily iszonyu bűn forrása lehet tehát a rágalom!

Sz. Alajos társulata.

Az egyik buzgó társulati tagtól a következő sorokat vettük:

Nem rég egyik vasárnap, első harangszó után templomba menvén egy ifjuval jöttem össze, ki e kérdést intézi hozzám:

— Hová mégy te?

— Templomba!

— Talán remete akarsz lenni?

Erre már nem felelhettem, mivel gyorsan elhaladtunk egymás mellett. Csak azon gondolkodtam: hová süllyed a mai fiatalság? Mily helytelenül gondolkoznak! Azt hiszik, hogy a fiatalnak talán nem is illik harangszó előtt bemenni a templomba? Hát még ott Jézus Szive, vagy a lurdi Szűz szobra, vagy a főoltár előtt letérdelnie és az olvasót összetett kezekkel imádkozni! Mintha az csak az öreg asszonyokhoz illenék, a fiatal emberhez ellenben nem?

Hát a fiatalnak talán csak a korcsmába illik menni? ott az Istent, Krisztust, Szűz Máriát, magyar hazánk Védőasszonyát és az Isten kiválasztott szentjeit káromolni, gyalázni, rágalmazni, ócsárolnia illik csak? Az időt, a pénzt, az egészséget pazarolni, másokat szidni, átkozni, botránkoztatni, másoknak testében, lelkében kárt okozni, szüleik jószágát ellopni, az árát pedig a korcsmában eltékozolni? talán csak ez illik a fiatalhoz?

Fájdalom, így vagyunk.

A legszentebbet káromolják, gúnyolják, megvetik, míg a legrosszabbat dicsérik és követik.

I-tenem, Istenem, hova süllyed a mai fiatalság? Mily erkölcstelen, mily rosszul gondolkozik?

De nemcsak és nem is annyira a fiatalság; hiszen még a szülők is könnyelműen veszik kötelességüket. A gyereket nem jóra, hanem inkább rosszra tanítják.

Nem rég történt, hogy egy gyermeket megfeddtem, mert lopott. És szülei megharagudtak rám! Ostoba szülők! Nehéz lesz a számadás az utolsó ítélet napján. Nem szeretnék akkor a börtönökben lenni. Addig kell a vesszőt hajlítani, amíg hajlik. Ha megerősödik: akkor már késő. A gyermeket is addig kell a jóra tanítani, szoktatni, míg gyermek; mert ha felnő, akkor már vagy éppen nem, vagy csak nagy nehezen lehet.

Jó, szófogadó, engedelmes gyermeket minden szülő szeretne, de a jóra tanítani, a jóra szoktatni, ha rosszat tesz megfeddeni, ezt mégis elhanyagolják. Gondoljatok az utolsó ítéletre. Gondoljatok a pokol lángjaira, melyek közt a könnyelmű, hanyag szülők rossz gyermekeikkel együtt fognak égni, mint a száraz venyige a kemencében. Vajjon jó lesz-e ez majd, mit gondoltok?

Azonban van már eszünk nekünk fiataloknak is, tudunk már mi is gondolkozni. Gondolkozzunk azért mi is.

Ott van sz. Alajos! Ott van sz. Imre herceg is! Mind a ketten gazdagok, hercegek. És ők mégse az élvezetben, a mulatságban keresték a tekintélyt s a becsületet. E világ javait bőven bírták és ők még se káromolták Istent, a világ Teremtőjét és Fentartóját; Krisztust, a világ megváltóját és az Isten szentjeit és az időt és a pénzt nem pazarolták. Nem úgy éltek, nem úgy tettek, mint a korcsmákban a bort öntögető, üvegeket földhöz csapkodó fiatalság: és mégis él emlékek hosszú évszázadok után is s élni fog örökön örökké.

Keresztény ifjak! Ezeket a szenteket kövessük. Ezek cselekedeteit utánozzuk; ne azokat, akik e szenteket gúnyolják! Ne adjuk a mi tagjainkat a tisztátalanság és gonoszság szolgálatába, mert a test nem a paráznság üzésére adatott, hanem, hogy az Urnak szolgáljon, valamit az Ur is gondot visel a testre. (Róm. 6.13. — I. kor. 6.13)

Nemes-Vis.

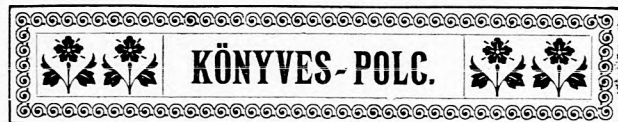
Savanyú József.

Sz. Alajos országos lobogójára ujabban befolyt Hegedüs Jánostól (Nagyfalu). 80 kr. Előbbi gyűjtés. 3 frt. 60 kr. Összesen 4 frt 40. kr.

Szent Alajos, az ifjuság pártfogója, könyörögj érettünk!

Ipolyszécsénke, up. Nagyfalu, Hontmegye

Fischer Ágoston, plebános.

Népiratkák. A Szent-István-Társulat népiratkái között ujabban a következő füzetek láttak napvilágot: 53. *Simor János hercegprímás élettörténete.* Irta Rozgonyi György. Második kiadás, ára 3 krajcár. — 86. *Jézus születése.* Karácsonyi pásztorjáték. Irta Mohl Adolf. Második kiadás, ára 5 krajcár. — 101. *Karácsony.* Színjáték 3 felvonásban. Irta Bartha István. Második kiadás, ára 5 krajcár. — 128. *Páduai Szent Antal és a szegények kenyere.* Nyolcadik kiadás, ára 4 krajcár. 143. *A gazdag vőlegény és szegény menyasszony;* vagy: Hogyan lehet semmi-ből is pénzt teremteni? (A selyemhernyó tenyésztéséről.) Irta Horváth János. Ára 10 krajcár. 144. *A hűséges szivek,* vagy: Az ember útját Isten igazgatja. Verses elbeszélés. Irta Bognár Ádám. Ára 5 krajcár. 145. *Erzsébet magyarok királynéja.* (1837—1898.) Ára 8 krajcár.

Mindeme füzetek egy-egy képpel vannak illusztrálva. Megrendelhetők a Szent-István-Társulat ügynökségében Budapest, IV., Királyi Pál-utca 13. szám. Megrendelésnél elég a folyószám jelölése.

Pásztorodal, 2-ik javított, új ének részletekkel, elő és utójátékokkal (pastorellákkal) bővített kiadás. 9 karácsonyi ének, valamennyi egy, két és három gyermekhangra és négy szólamu vegyes karra kidolgozva, harmonium (orgona-, vagy zongora) kísérettel. Magyar és német szövegű kiadás. Karácsonyesti ünnepségekhez és betlehemi pásztorjátékokhoz alkalmas énekek. Kis negyedrét, 25 oldal, ára 1 frt 50 kr. o. é. — 3 korona.

A mű alulírott szerzőnél kapható és a pénznek előleges utalványozása mellett postafordulattal bérmentesen küldetik. Szatmáron, kiváló tisztelettel: *Pataki (Stark) Lajos*, áld. pap. elemi és polg. isk. tanítónő-képző tanár.

Irodalmi jelentés. A „Magyar Állam”-ban többször hirdetett „Szent Olvasmányok” az év különböző ünnepeire a kath. hívek számára cz. munka, melyet P. Autonovics Károly Jézus-társasági atyja írt és Kovács Jászón sz. nagy Vazul rendű áldozópap fordított magyar nyelvre, már megjelent. A megjelenés óta elmúlt rövid idő alatt már tekintélyes számban forog közképen s számtalan elismerő nyilatkozatot küldtek be, sőt a sajtó is az elragadtatás hangján szólott a fent nevezett kitünő munkáról. Fölvívjuk az egyházi és világi katolikusokat, olvasó könyvtárakat, katolikus köröket és intézeteket, hogy e munkát megszerezni el ne mulasszák és saját körükben terjeszteni sziveskedjenek, mely munka igen alkalmas a szocializmus megakadályozására is. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett a „Hunyadi Mátyás” intézetnél Budapest. Zöldfa-utca 43 sz. alatt füzve 75 kr kötve 1 frt. bérmentes küldéssel. A lelkészek és segédlelkészek megkaphatják erga sacra a fordítónál nt. Kovács Jászón áldozópapnál Mária Pócson Szabolcs m. Kéréssem ismétlése mellett maradtam: Mária Pócson, 1898. okt. 2-án kiv. tisztelettel, Kovács Jászón.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat ép most megjelent XVIII. füzeté tartalmazza a következő zeneműújdonásokat: I. „En utánnam ne ugasson a kutyád” és „Özvegy asszony leánya vagyok” két szép magyar nótát. II. Greizinger István „Pastorale” salondarabját. III. Skarlat M. „Csókolnám most is lábaid nyomát” című most rendkívül divatosá vált román dalt, mely a német címén ismert „Mein Elend” és „Verlorenes Glück” dalokkal azonos, — itt magyar és német szöveggel adatik. IV. Eilenberg Richárd „Szellők szárnyán” című schneidig gyors polkáját. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes 20 kros füzeté, miért is minden zongorázó és hegedűsnek ki a legjobb magyardal-műdal-cuplé-salon-tánc-zenét s hegedű-újdonásokat birni óhajtja — figyelmébe ajánlhatók a zenemű folyóirat havonként kétszer 10—10 oldalt tartalmazó füzetéi. Egy negyed-évben 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 frt előfizetésért kapható — s a mostani számmal lejárt II. évnegyed füzetéi együttesen kaphatók — vagy a most meginduló IV. évnegyedre előfizetések intézendők a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadó-hivatalába, Budapest, VI. Csengery-utca 62/a. honnan megismerésre mutatóvényszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Előfizetési felhívás ily című műre: **Jézus Krisztus, isteni Megváltónk Élete.** A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta Dr. B. A. — Milyen volt Jézus, isteni Megváltónk életében, tanaiban, szenvedésében s megdicsőülésében, négy evangelista írta meg számunkra. Ámde e sz. írók könyveiket akként szerkesztették, hogy az előadott tárgyak, az előadási mód és az események sorrendje tekintetében nem csekély különbséget tüntetnek elénk. Innét van aztán, hogy az evangéliumokat úgy, a mint vannak, átolvasva, Üdvözítőnk életének tiszta, világos és a történeti egymásutánt is feltüntető képét nem nyerhetjük, sőt a kinyilatkoztatás ellenségei azokban még különféle ellenmondásokat is véltek felfűdözhetni. E körülmények a kereszténység

kezdetétől fogva egész napjainkig számos keresztény író arra indítottak, hogy a négy evangéliumot, az események történeti sorrendjét is lehetőleg megállapítva s betartva, egygyé olvasszák, hogy ily módon kitűnjék egyrészt, hogy az evangelisták egymással nem ellenkeznek, hanem egymást csak felvilágosítják és kiegészítik, másrészt pedig, hogy Üdvözítőnk életének egyes mozzanatait történeti egymásutánban gördülve le szemünk előtt, annak világos, egyöntetű, harmonikus képét nyerhessük.

Mint hogy ilyenmü eredeti s teljes mű a magyarban tudtommal eleddig még nem jelent meg, azért elhatároztam, hogy Isten segítségével a magyar közönség számára is szerkesztek oly művet, mely egyrészt a négy evangélium teljes szövegét egygyé forrasztva tartalmazza és pedig időrendben, másrészt pedig a szent szöveget magyarázó jegyzetekkel is el legyen látva.

„Tisztes ipar” címe alatt *Konrády Lajos*, a kassai kath. legényegyesület elnöke lapot indított. Megjelenik minden héten egyszer: Célja a komolyan gondolkozó iparos ifjuság számára egy oly központot teremteni, a melyben az egyenlően gondolkozók találkozhatnak. Üdvözljük az új lapot és annak megteremtőjét nemes szándékában. Most a társadalom a sor, hogy e nemes célt elősegítse.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. A. (Csataalja.) 1. Ha van miből, behajtkák. 2. Erdélyi Gyula szerkesztőnél Budapest Városmajor-utca 28. sz. Ezt a multkor már vezércikkben megírtuk. Mért nem olvaszák el becsületesen s mért nem jegyzik meg maguknak? Arra se időnk, se papirosunk nincs, hogy egy dologról hat-szor-hétszer adjunk fölvilágosítást. 3. Washington így kell kiejteni: Vasingtn. 4. A sajtó szabadságért folytatott tavalyi obstrukció befagyott, mert a legnagyobb küzdelem hevében a Kossuth-párt egyszer csak elárulta az ügyet, leszerelt, a kormánynyal kiegyezett. 5. A cikkeinkben már számtalanszor kifejtettük. Csodáljuk, hogy még most se érti. Általános szavazat az, ha nemcsak az szavazhat, ki adót fizet, hanem mindenki, aki a meghatározott életkort elérte. Titkos szavazás meg az, ha a szavazók nem szóval mondják meg, hogy mire szavaznak, hanem a jelölt nevét leírják egy papírlapra, amelyet aztán borítékba zárnak s úgy adnak át. Minden borítéknek egyforma alakunak, nagyságúnak és színűnek kell lenni, hogy rá ne jöhessenek, ki mire szavazott. 6. Don Juan (ejtsd: don Huán: jelentése: János.) kettő volt. Egyik mesebeli hős, a másik valóság, élő személy. Az első egy XIV. századbéli spanyol monda hőse, vakmerő nőcsábító, ki csak a test gyönyörvágáinak élt. A monda szerint korlátlan érzékisége számtalan bűnre, furfangra, férjbolondításra, sőt gyilkosságra vitte. Manap, akik nagyon szeretik a nők körül a szelet csapni, azokat nevezik Don Juanoknak. — A másik: Don Juan d'Austria, (osztrák Don Juan, vagyis osztrák János,) spanyol hadvezér. V. Károly császár és Blomberg Borbála, a regensburgi polgármester leányának a fia. Született Regensburgban 1545. febr. 24-én. Meghalt 1578. október 1-én. 1571-ben Spanyolország, V. Pius pápa és Velence egyesült hajóhadát vezette a pogány törökök ellen, kiket a lepantai-öbölben fényesen le is győzött. Ezen fényes győzelem emlékére vette be V. Pius pápa a lorettói litániába ezt a kérést: Keresztények segítségre, könyörögi éretünk! 8. Ha már alá van írva, küldjék el a régít. 9. A nyilatkozat jön. — **B. A.** (Győr.) Igen szivesen. — **H. M.** (Dautova.) A pécsi püspök ur vasmegyei, Hetye községi. — **E. G.** (Salgótarján.) Erdélyi Gyula szerkesztőnél, Budapest, Városmajor-utca 28. sz. — **M. I.** (Eger.) A gondolat nagyon életre való. Kato-

likus kört kell létesíteni Egerben is. Forduljanak Gyűrky Ödön urhoz, a katolikus kör titkárához, Budapest, Molnár-utca 11. sz. O minden utbaigazítást készségesen megad. — **G. E.** (Siófok.) A kérvényt vettem és igen szívesen beadtam. — **M. E.** (Budapest.) Később. — **S. J.** (Nemes-Viss.) Jövőre. — **M. J.** (Rétság.) A vasuti tisztviselők ellen beadott panaszok magasabb fóruma, az üzletvezetőség után, az igazgatóság. — **K. H.** (Pereszlény.) Községi számvető csak úgy lehet, ha érettségije van vagy okleveles jegyző, segédjegyző, jegyzői irnok és leteszi az államviteltani vizsgálatot. — **I. V.** (Verőce.) A szabadságharc leverése után emelte az osztrák kormány a Gellért-hegyen a citadellát: azelőtt csillagvizsgáló állt a helyén, a melyet 1813-ban József nádor kezdesére építettek. — **P. J.** (Szepsi.) A kérvényt elküldtük. Laibachból kell kimutatást kérni, hogy minő számokat huzzak ki? — **H. A.** (Kutas.) Azt a pénzt többé nehezen látják. A társaság bukik. — **N. V.** (Nagy-Légh.) Köszönjük a buzgalmat. A mutatóvány számokat elküldtük. — **Jászkiésér.** Semmit se tudunk róla. A nevezett helyen nem találtuk a helyiségét. Pénzükre keresztet vehetnek. — **K. J.** (M.-Pécska.) Ha hozzánk küldik, készségesen beadjuk. — **M. J.** (Püspöki.) Címe: B. F. képvis. ur, Budapest, Ország-ház. Nem kell ott se utca, se házszám. Mindenki tudja, hogy hol van az ország-ház. — **H. M.** (Kenyeri.) Miféle inas állást akar a részére? Pozsgai Lipót lapunk több számában keres erős fiukat lakatos inasoknak. Ha az árvának volna kedve erre a mesterségre, akkor P. urhoz forduljon. Megjegyezzük, hogy P. ur buzgó katolikus ember. — **Sz. A.** (Nagy-Kartal.) Ön azt kívánja: mondjuk meg, milyen terjedelme van egy tizezer tonnás hadihajónak, milyen ágyuk kellene hozzá, mennyi rajta a gépész, matróz, tűzér, tisztikar stb. személyzet s miibe kerül teljes felszerelésére. — Elfelejtette kérdezni, hogy milyen koruak és vallásuak a tűzerek, matrózok szakácsok stb. — Hát azt gondolja ön, hogy páncélos hadihajót éppen tizezer tonna súlyra lehet készíteni, továbbá hogy az egyforma súlyu hajóknak ugyanakkora a szélességük, hosszúságuk, magasságuk stb. és ugyanannyi ágyuval vannak felszerelve? Nos, tudja meg, hogy páncél lehet vékonyabb is, meg vastagabb is és az ugyanolyan súlyú, (tehát tizezer tonna) de 300 milliméteres páncéllal burkolt hajó térfogata, vagyis szélessége, hosszúsága és magassága sokkal nagyobb lehet, mint azé a hajóé, mely ugyan szintén tizezer tonna súlyú, de például 500 milliméteres páncéllal van építve, mint például a francia Amiral-Duperre nevű páncélos. Van egy hajó, melynek sulya 11.100 tonna és 98 méter hosszú, 20 méter széles; 8120 löerőnek megfelelő hajtógépekkel. Tizennégy darab 24 cm. kaliberű ágyu van rajta. A személyzet lehet 30-40 és lehet 3-4 száz, sőt sokkal több is. Attól függ, hogy mi a hajó feladata. Már most attól függ a hajószemélyzet főtartásának költsége is.

A kiadóhivatal üzenetei.

Ft. G. I. (Róma.) Oda a lap küldése 4 frtba kerül egy évre. Bátran küldhet főtisztelendőségéd olasz pénzt, mely ez összegnek megfelel. — **M. I.** (Sárvár.) Beérkezésekor azonnal el lett intézve s az illetők a két előző számot kapták s jövőben is rendszeresen menni fog. — **P. L.** (Kecskemét.) Tényleg megkaptuk a keresett összeget is a többivel. De mennyiben Batka ur a múlt év április óta tartozásban volt, ezen küldött összeget, mint $\frac{3}{4}$ évi tartozását könyveltük el; így ez évre csak az első negyed volt kifizetve s most még 85 krral tartozik s ha a lapot jártni van szándéka még 50 kr az utolsó negyedért. — **K. I.** (Bukarest.) Lapja „Eltávozott” jelzővel lett vissza küldve s e mai napig nem jelentkezett, most kívánsága szerint utnak indítottuk. — **O. B.** (Szatmár-Cseke.) **H. I.** (Meszlen.) Előfizetésük dec. végén jár le. — **K. A.** (Gyöngyös.) Dec. végéig még 50 krt kérünk beküldeni a kért két szám ment. — **T. I.** (Kis-Orosz.) Megjött, dec. végéig rendben van. — **K. A.** (Jászladány.) Megjött. — **B. M.** (Jászapáti.) Még az utolsó negyeddal tartozásba van, mely a múlt évről állott fenn s ezen összeget a küldött 3 frtból oda könyveltük el.

Budapesti piac.

Gabona. Buza, hánsági 8.75—9.50. Tiszavidéki 8.95—9.70. — Pestvidéki 8.90—9.65. — Fejérmegyei 8.95—9.70. — Bácskai 9.20—9.50.
Rozs 7.30—7.40
Árpa takarmány 5.60—6.— — Égetni való 6.50—7.—
— Sörfőzdei 7.30—8.20.
Zab 5.75—6.05
Kukoricza 5.25—5.35

Liszt.							
0	1	2	3	4	5	6	7
16.20	15.70	15.10	14.60	14.—	12.90	11.70	9.80
7 ¹ / ₂		8	Korpa finom		goromba		
7.50		5.60	4.10		4.20		

Hüvelyesek. Nagy fehér bab 7.50—7.75 — Törpe bab 7.75. — Borsó 11.—13 — Köles 4.75—5 — Kendermag 10.50—11. — Köleskása 9.50—10. — Mák —.— frt. — Lencse 13—17 frt.

Vetőmagvak. Vörös lóhere, uj 32—40 frt. — Vörös lóhere múlt évi —.— frt. — Lucerna múlt évi 35—42 frt. Baltacim —.— — Muharmag 6.—7 frt. — Bükköny 5.75—6 frt.

Baromfi és tojás. Csirke rántani való, darabja 80 kr. — Sütni való 1.40 kr. — Hizott lud 3.90 frt. — Hizott kacska 1.80 frt. — Tojás 36—37 darab 1 frt.

Borjuvásár. Eleven borjuk 28—30 kr. kilogrammonként fogyasztási adó nélkül. — Vágott bárány 3—6 frt párja.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

VALODI

Ara csomagonként 2 krajczár (30 fillér.)
500 gramm.

Kaffreiner-féle
Kneipp maláta kávé
egész szemekben
Kaffreiner-féle maláta kávé gyárak
Bécs-München

Saját érdekünkben csakis ezen eredeti...
...kerjük és fogadjuk

Kávé!

A Keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára

BUDAPESTRŐL

szállítja elvámolva és bérmentve 4¹/₂ kilós csomagokban a következő legfinomabb fajú kávékat.

Cuba kávé I. rendű	9.—
Cuba kávé II. rendű	6.50
Arany Jáva kávé I. rendű	8.—
Gyöngy kávé I. rendű	9.—
Gyöngy kávé II. rendű	7.50
Mocka kávé kiváló finom	7.50
Ceylon kávé	9.—
Portorikó kávé kiváló finom	9.—
Santos kávé I. rendű	6.—
Santos kávé II. rendű	5.50
Cuba kávé pörköltve	6.50

Ugyanevak elvámolva és bérmentve szállít kitünő finom carolin rizskását 4¹/₂ kilós csomagokban 1.65.

Megjegyezzük azonban, hogy a fent elsorolt kávé fajokat kívánatra összevegyítve is szállíthatjuk.

Megrendelésnél pontos címet kérünk.

Egyedüli hazai gyártmány

kapható:

Taussig J. Budapest, VII. 4., Csömöri-ut 23 a. I. emelet és
Füredi L. Budapest, VII. 4. Ovoda-utca 24. szám.

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány

A híres 1998. számú legújabb javított
VOLTA-KERESZT.
 Oly egyéneknek, kik keresztet nem hordanak,
VOLTA-CSILLAG.

Gyermekek és fiatal nők részére: **Volta-szív.**
 A legújabb javított világhíres Volta kereszt a test mérsékelt, de folytonos magnóttus villanyozás következtében gyógyítja a következő betegségeket:
 Csúz, köszvény idegyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, busomorság, sápkór, asztma, merevedés, göres, hörbetegség, gyomorháj, influenza, köhögés, fülzugás, fogfájás, hysteria, főfájások, szívdobogás, kólika stb. stb.
 Ára 1 frt 80 kr. 2 frt előre beküldése mellett bérmentve. **VOLTA-SZIV** ára 1 frt 50 kr., utánvétellel 20 krral több; hozzávaló különleges szilag 20 kr.
 Vizontelárusítókak megfelelő engedmény!

Legolcsóbb és legelőnyösebb biztosítás

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körút 8. szám.

Alakult 1894. évben — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Elnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávcsy Béla. Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrássy Géza gróf, Bujanovich Sándor, Dessewffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán. Szönyi Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet úgy a tűz, mint a jégbiztosításnál olcsó díjával, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével országosra megnyerte a gazdaközönség teljes bizalmát.

A szalmás eleséget és takarmányt

tűzkár ellen egy intézetnél sem lehet oly olcsón és kedvező feltételek mellett biztosítani, mint a szövetkezetnél.

Kiszágnak ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket jégkár ellen biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást ad

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága
 Budapest, VIII. József-körút 8. sz. és a vidéki ügynökség.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros, tökéletesen javított és szabadalmazott tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 frtól feljebb.
 Gordonkák 8, 10, 12, 14 frtól feljebb.
 Trombiták 12, 15, 18, 20 frtig.
 Czimbalmok 35 frtól 300 forintig.
 Tárogató ősi magyar hangszer 20 frtól 60 frtig.
 Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8 frtól feljebb.
 Községi dob két verővel 9 frt 50 kr.
 Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó- és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállíthatnak.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

RÉTAY és BENEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyházi lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagyemelt, és főtisztelendő Császári György kálcsal érsek, a budapesti és a kézdívasárhelyi oltáregylet szállításól.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésgyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentség-üvegeket, kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstölőket, oltárlampákat, esillarókat, szobrokat, nagy sáaszlókban. Elfogadják stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírok és szobrok akár milyen rajz szerinti művészi elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, felfestések búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon. 36-37

Előretekintő közönségnek küldünk bérmentve árjegyzéket, alkalmias mintákat.

Huzás nov. 17. és 18.

M. kir.

Osztály-

Huzás nov. 17. és 18.

szab.

sorsjáték.

T. CZ.

A ki a m. kir. szab. osztály-sorsjátékkal szemben mindaddig bizalmatlansággal viseltetett, — most midőn az összes fő- és nagyobb nyeremények, lakosságunk legkülönbözőbb rétegeinek javára estek, — bizonyára habozás nélkül sietni fog, hogy ezen korszerű intézmény által nyújtott előnyöket magának biztosítsa.

Mely vállalkozás nyújt oly rendkívül fényes esélyeket mint a m. kir. osztály-sorsjáték? — A kockázat a sok nyeremény folytán elenyésző csekély, ellenben ha a szerencse csak egy pillanatra felénk fordul, — meggazdagodtunk; mert mint a tervezetből látható, a most kezdetet veendő **III-ik sorsjátékon** esetleg

1,000,000 korona,

továbbá **600,000, 400,000, 200,000, 100,000,** korona stb. főnyeremény, a 6. osztály huzásán pedig összesen

13,160,000 korona készpénz

kerül sorsolás alá.

Minthogy a kibocsájtott **100,000** sorsjegy közül **50,000**-nek nyernie kell, világos, hogy

minden második sorsjegyre jut egy nyeremény.

Az osztály-sorsjátékon való részvétel a szerencsekísérletnek legajánlhatóbb módja, mert eltérőleg az erkölcsileg is káros szerencsejátékoktól, nem vonja el az embert rendes foglalkozásától s daczára a rendkívül kedvező esélyeknek alig jár kockázattal. — Fényes bizonyítéka ennek a közkedveltség, melynek az osztály-sorsjáték már is örvend s rövid időn belül alig lesz család hol az osztály-sorsjegy hiányozni fog. — Tekintve, hogy a sorsjegykészlet igen csekély, kérem kell, hogy becses megrendelését: alanti jegy felhasználásával mielőbb birtokomba juttatni sziveskedjék, hogy azt soron kívül elintézhessem.

Teljes tisztelettel

Fekete Károly

a m. kir. osztály-sorsjegyek főelárúsító helye
VI., Andrásy-ut 10. szám.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész sorsjegy 6 frt. — Egy fél sorsjegy 3 frt. — Egy negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. — Egy nyolczad sorsj. 75 kr.

Ezen megrendelési jegy levágandó s beküldendő. Bérmentetlen levelek nem lesznek elfogadva.

Megrendelési lap.

Tek. Fekete Károly urnak

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 10.

Megrendelek ezennel a harmadik m. kir. szab. osztály-sorsjáték első osztályára.

drb egész sorsjegy á . . . 6 frt — kr.
" fél " á . . . 3 " — "
" negyed " á . . . 1 " 50 "
" nyolczad " á . . . — frt 75 kr.

Postautalvánnyal küldöttem . . . frt . . . krt.

Ide mellékelve " . . . frt . . . krt.

A sorsjegy . . . t kérem utánvétellel küldeni

A felesleges sor törölnendő.

Név _____

Foglalkozás _____

Lakhely _____

Közelebbi czim _____

Kelt _____

Jegyzéke a III-ik osztály 50,000 nyereményének.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben a tervezet 9. §. szerint

1,000.000 KORONA.

	Jutalom	Korona
1	nyer. á	600.000
1	" "	400.000
1	" "	200.000
2	" "	100.000
1	" "	90.000
1	" "	80.000
1	" "	70.000
1	" "	60.000
1	" "	40.000
5	" "	30.000
1	" "	25.000
7	" "	20.000
3	" "	15.000
31	" "	10.000
67	" "	5.000
3	" "	3.000
432	" "	2.000
763	" "	1.000
1228	" "	500
31790	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
3950	" "	80
2900	" "	40
50000	nyeremény és 1 jutalom	13.160.000

Nyeremény esetén óvatos közlés s legszigorubb titoktartás.

A hivatalos sorsolási jegyzéket a m. t. megrendelőimnek a huzás befejezése után azonnal megküldöm.

A hivatalos játéktervezet minden megrendelőnek díjmentesen megküldetik.